

A PRÓFÉCIÁK RENDSZEREZETT ÖSSZHANGJA

A *Review and Herald* egyik kivonata feltárja az ötvenes és hatvanas évek prófécia értelmezőinek egyre növekvő névsorát, és a prófécia-értelmezés fokozatosan megvilágosodó és egységes álláspontját. Új hangok szólaltak meg, és új tollak rótták a sorokat a fejlődő, kiegyensúlyozott rendszer érdekében. Az egyéb irodalmat sem lehet figyelmen kívül hagyni, de a *Review* maradt a korai vita, tanítás és írásbeli feljegyzések fő eszköze. A jelentéktelenebb nézeteltérések folyamatosan eltűntek, és kialakult az értelmezés összehangolt rendszerének határozott körvonala. Majd a hatvanas évek végén és a hetvenes évek elején ezeket könyvalakban meg is jelentették. Mindenki másnál inkább ez Uriah Smith teljesítménye volt. Miután megtekintettük őt, meg fogunk emlékezni Goodloe Bell nevelőről és módszeres tanításáról. Nézzük meg először Uriah Smitht és szövegmagyarázatát.

I. Uriah Smith -a prófécia módszeres értelmezője

URIAH SMITH (1832-1903)¹, szerkesztő, szerző és bibliatanító, a New Hampshire állambeli West Wilton-ban született, és rendelkezett a Gránit állam jellegzetes határozottságával. Amikor 12 éves volt, szüleivel együtt átélte az 1844 évi csalódás feszültséggel telt napjait, melyek oly mély

(1110)

Uriah Smith jelentősen közreműködött az értelmezések rendszerezésében

(balra) A tehetséges szövegmagyarázó szülőhelye a New Hampshire állambeli West Wiltonban. (jobbra) Uriah Smith, a tehetséges szerkesztő és próféciaértelmező

hatással voltak lelkére, hogy azt soha nem tudta kitörölni onnan. Komoly pedagógusi törekvései voltak, és húsz éves korára elvégezte az Exeter-i Philips Egyetemet. Azután egy nyilvános iskolában tanítani kezdett. De egy gyermekkori betegsége és fertőzés miatt elveszítette bal lábát, és ez a szerencsétlenség ülő foglalkozásra kényszerítette. Rajzolni és tervezni kezdett, és gyakorlott fafaragó volt. Tehetséges volt a kézműves dolgokban, valamennyire feltaláló is volt.

Miután 1852-ben részt vett a New York állambeli Washingtonban tartott Szombatünneplő Adventisták értekezletén, adventista lett, és ekkor nem fogadta el a felkínált jövedelmező tanítói állást, hanem csatlakozott az *Advent Review and Sabbath Herald* (Advent Szemle és Szombat hírnök) szerény kiadó-szerkesztő csoportjához. Ez 1853 májusában történt a New York állambeli Rochesterben. 1855-ben átköltözött velük a Michigan állambeli Battle Creekbe. Első közreműködése egy hosszú vers volt, *The Warning Voice of Time and Prophecy* (A prófécia és az idő figyelmeztető hangja)² Igehirdetői tehetségét is továbbfejlesztette, és 1874-ben felszentelték. Smith lett a növekvő mozgalom legfeltűnőbb írója és szerkesztője, és közel fél évszázadon át volt a *Review* főszerkesztője. Azonkívül kellemes előadó is volt, világos és következetes szónok, bár kissé szeretett vitatkozni azokkal, akik nem értettek vele egyet.

De Smith ereje nyilvánvalóan a tollában volt. Éles hangvételi író volt, a *Gondolatok a Jelenésekről* (1867) és *Gondolatok Dánielről* (1872) **(1111)** című könyvek versről-versre magyarázó szerzője – melyeket rövidesen egybekötöttek – így előfizetés útján árusították³ - valamint *Az Ember természete és sorsa* (későbbi utódja az *Itt és a jövőben*), a *Szentély és annak megtisztítása*, *Az Egyesült Államok a próféciaiban* (mely később *A nemzetek csodálata* címen jelent meg), és a *Modern Spiritizmus*. 1876-tól kezdve a bibliai értelmezések tehetséges és közkedvelt oktatója volt a Battle Creeki Kollégiumban, valamint a Generál Konferencia titkáráként végzett szolgálatot mintegy húsz éven keresztül. Tehát sokoldalú volt. 1894-ben Európában és a Szentföldön is járt.

A szombatünneplő egyház alakuló éveiben Smith, James White, J. N. Andrews és J. N. Waggoner oldalán állt a bibliai tantételek és a prófécia tanításának bírálatában, mivel nézeteiket egységesen, becsületesen, intelligensen és meggyőzően kívánták a világ elé tárni. Ő, és tehetséges nővére, Annie R.,⁴ bizonyára anyjuktól, a tehetséges és határozott Rebecca Spalding Smithtől örökölték irodalmi tehetségüket, aki még 80 éves korában is gyakorolta költői tehetségét. Annie, aki négy évvel volt idősebb Uriahnál, írta az első adventi énekeket.

Smithnek mély meggyőződésű és határozott előadásmódja volt – tolla hatékony eszköznek bizonyult. Határozott stílusa volt, és e kezdeti időkben a viták napirenden voltak. Sok vitában vett részt, különösen a spiritisztákkal volt egy komoly vitája. Egy másik toll-párbaja Joshua V. Himes-szal volt, és bírálóit olykor csípős hangvétellel cáfolta meg.⁵

Bár Smith türelmes volt mások nézetével szemben, a sajátjához nagyon szilárdan ragaszkodott. A vallásszabadság bátor védelmezője volt. **(1112)** Szilárdan megalapozott, egyszerű, logikus és meggyőző, valamint udvarias és méltóságteljes megjelenésű, tökéletesen beleillett abba a korba. A prófécia-értelmezésben jelentős mértékű közreműködése a *Dániel és Jelenések* magyarázata volt, mely hamarosan felekezeti remekmű lett ezen a területen, és évtizedekig az is maradt.

II. Kezdeti értelmezések Smith kialakuló időszakában

Uriah Smith, aki kétségkívül a legnagyobb író és szerkesztő az adventisták megalakuló éveiben - a mozgalommal együtt nőtt fel – és első közreműködése a szövegértelmezés területén 1853-ban volt. Mint már említettük, ezt hatásos versírás formájában tette, az egymást követő próféciai beteljesedések felvázolásával. A következőkben röviden leírjuk kezdeti magyarázatait. Majd egy kivonat következik érett, kialakult szövegértelmezéséből, amint széleskörű versről-versre elemző commentárában megjelentek.

1. TANULMÁNYOK A SZENTÉLYRŐL ÉS ANNAK MEGTISZTÍTÁSÁRÓL - A Youth's Instructor egyik korai kiadásában Smith közreműködött egy kilenc részből álló szombatiskolai tanulmány elkészítésében. Leírja a szentsátort és berendezéseit, mely tartalmazta a frigylárában lévő Tízparancsolatot, és a kegyelem trónjával volt lefedve. Ezt követően a szentély szolgálatát vázolta fel, annak két nagy részre való felosztását tanulmányozta. Ezek felölelik a naponkénti áldozati szolgálatot egész éven keresztül, majd a csúcseseményt, évenként egyszer az engesztelés napján történő szolgálat, mely magába foglalta a szentély megtisztítását - és végül a bűnbak elűzését. Ezt az egész ünnepélyes szertartást megmagyarázza Smith, mint a mennyei szentély jelképét, ahol most Krisztus a mi Közbenjárónk szolgál, miután a mi mindenre elengedő áldozatunkká lett a Kálvárián. Majd megkezdte mennyei papi szolgálatának első szakaszát, mely a mennyei szentély megtisztításáig tart, az engesztelés napi szolgálattal jelképezve, a 2300 év végén, melyet a 70 hét közös kezdő időpontjától, Kr. e. 457 ősztől számítunk, vagyis 1844 őszéig.

(1113) A szentély letaposását úgy magyarázza, hogy a pápa „az emberek imádatát a menny Istenének templomától, a Rómában levő saját szentélye felé fordította”. Mióta Krisztus megkezdte szolgálatát az Isten törvényét tartalmazó frigyláda előtt, a harmadik angyal, - mondja Smith – repülni kezdett az utolsó kegyelmi üzenettel, felszólítva az embereket, hogy engedelmeskedjenek Isten törvényének, és vegyék igénybe Krisztus értük végzett engesztelő szolgálatát. Majd az engesztelés befejezése után, melyet a szentély megtisztítása jelképez, a már elrendezett bűnöket szerzőjük, Sátán fejére teszik, akit megköttöznek, és ezer évre a feneketlen mélységbe vetnek. Nemsokára véget ér Krisztus közbenjárása, és kitöltik a poharakat. A harmadik angyal, Isten törvényével és a Jézus hitével rámutat a menekülés útjára.⁶

2. DÁNIEL 2, 7, 8. – MEGHATÁROZÓ ÉRTELMEZÉS A NÉGY BIRODALOMRÓL– Október 31-től kezdve, cikksorozat jelent meg Dániel 2, 7. és 8. értelmezéséről. Ezeket 1855-ben füzet alakban kiadták. A történelmi iskola mintáját követték, ami jelenleg már mértékadó az adventisták soraiban. A nekik tulajdonított eredményt őszintén ezekkel a szavakkal utasította el:

„A Dániel 2. és 7. fejezetről sietve készített cikkekben Geo. Storss kiváló elrendezését követtük a négy birodalomra vonatkozóan, többé-kevésbé az 1843-ban kiadott művéből másoltuk a nyelvezetet.”⁷

Smith kreatív író volt és egy jó ítélőképességű olvasó és a múltbeli értelmezők széles körökben elfogadott egyeztetője, valamint olyan kortársaknak, mint pl. Storrs, Litch, Croly és Keith, akiket szabadon idéz saját értelmezéseiben. Nyilván ezek voltak irányadó forrásai és az első tekintélyek a Dániel 11. fejezet vázlatpróféciájában a 10 szarv felsorolásánál, melyek közül hármat kitéptek, stb., ezek újra megjelennek részben Smith sajátjaként a „Gondolatok a Jelenések könyvéről” és „Gondolatok a Dániel Könyvéről” című művében, amikor először nyomtatták ki rövidített sorozatban a *Reviewban*⁸, **(1114)** és később kiadták könyv alakban is. Tehát ő szilárdan épített az előző erős alapokra.

3. A TÍZ RÉSZRE FELOSZTOTT RÓMA FELSOROLÁSA – Legelejétől kezdve a tíz királyság egyikének tekintette a hunokat, és Smith soha nem változtatta meg felsorolását:

„A Nyugat-római Birodalmat 356 és 483 között tíz részre vagy tíz királyságra osztották fel. 1. Hunok Magyarországon Kr.u. 356. 2. Osztrogotok Missiában 377. 3. A vizigótok Pannóniában 378. 4. A frankok Franciaországban 407. 5. A vandálok Afrikában 407. 6. A szuévek és alánok Gascognban és Spanyolországban 407. 7. A burgundok Burgundiában 407. 8. A herulok és rugii Olaszországban 476. 9. A szászok és angolok Britániában 476. 10.

A lombardok Németországban 483. Tehát a birodalom úgy volt felosztva, mint ahogy azt a tíz lábujj jelképezte.”⁹

4. A VAS ÉS AZ AGYAG A PÁPASÁG ÉS A FELOSZTOTT RÉSZEK – Látható volt, ahogy a pápaság összevegyült a polgári hatalom agyagával a középkori és a modern századokban. Ez jelentőségteljes szempont, mert a pápaság így volt belefoglalva a Dániel 2. fejezetébe:

„A római vagy vas hatalom, a pápaság befolyása és tekintélye révén beerőszkolta magát az agyag közé, hogy azzal keveredjék, és ezáltal fenntartsa a vas erejét.”¹⁰

5. A HÁROM KITÉPETT SZARV – HERULOK, VANDÁLOK ÉS KELETI GÓTOK – Most Storrs értekezésének egy részlete következik a három kitépett szarvról:

„Urunk 493. évében a római és itáliai herulokat a keleti gótok meghódították. A vandálokat, akik Ariánus befolyás alatt voltak, 534-ben abból a célból hódították meg a görögök, hogy a katolikusok fennhatóságát megalapozzák. A keletigótok, akik Rómát hatalmukba kerítették, ariánus uralkodó alatt éltek, aki a római püspök fennhatóságának ellensége volt; ezért, mielőtt Justiniánus, (egy konstantinápolyi görög császár) rendeletét megvalósíthatták volna - mely szerint Róma püspökét *az összes egyház fejévé* megtette - az osztrogótokat ki kellett tépni. Ezt a hódítást 538 márciusában Justiniánus hadserege hajtotta végre; **(1115)** ekkor az osztrogót seregek a városon kívülre vonultak, visszafordulva ostrom alá vették, így a várost a görögök birtokában hagyták; tehát a harmadik szarv azzal a kifejezett céllal lett kitépve a pápaság előtt, hogy annak hatalmát megalapozzák.”¹¹

6. 1260 ÉV - Kr.u. 538-TÓL 1798-IG TERJED - A kis szarvat először Justiniánus császár levelétől, Kr. u. 533-tól számították, mely megalapozza Róma püspökének elsőbbségét. Erre idézi Croly-tól a császári leiratot. Azután Róma felszabadítása a gótok uralma alól 538-ban megnyitotta az utat ahhoz, hogy a pápa gyakorolhassa a ráruházott hatalmat. Így az 1260 év elhelyezése 538-tól 1798-ig terjed.¹²

7. A 70 HÉT ÉS A 2300 ÉV MEGHATÁROZÓ ÉRTELMEZÉSE - Dániel 8. és 9. fejezet értelmezésében követi a már jól kitaposott ösvényt. A perzsa kost és a görög bakot a feltűnő szarv, Róma követi, nem pedig Antiochus Epiphanes. És a 2300 év és a 70 hét kölcsönös vonatkozása és keltezése vonatkozásában aprólékosan követte a Millerita hetedik hónapi mozgalom megalapozott értelmezését - mint azt az európai írók tették előttük¹³. A „mindennapi áldozatot” nem tárgyalja különösebben.¹⁴

8. LÉNYEGES KÉRDÉST VET FEL A DÁNIEL 11:45-TEL KAPCSOLATBAN - Még 1862-ben is úgy vallotta, hogy a pápaság Dániel 11. fejezet második felének hatalma. Smith erre vonatkozóan idéz egy újsághírt a Szentföldről, mely így végződik: „Azt mondják, hogy egy ilyen elgondolás a fejlemények során arra mutat, **(1116)** miszerint Pio Nono kedvenc terve megvalósításának az a célja,

hogy a pápaság székhelyét Jeruzsálembe áthelyezzék.”¹⁵ Smith egy szerkesztői cikkben észrevételt tesz erre, „Át fogja-e helyezni Jeruzsálembe a pápa az ő székhelyét? Nem jelentőségteljesek-e az előbb említettek a Dániel 11:45-tel kapcsolatban?

Ilyen volt Smith néhány korábbi nézete és magyarázata. A három angyal üzenetére a mértékadó szombattartó értelmezést adott volt¹⁶, miszerint az első bejelenti az ítélet elkezdését a szentek szentjében. Smith fenntartotta saját személyes meggyőződését a Szentháromsággal kapcsolatban, állítva, hogy az Atya Isten egyedül az, akinek nincs kezdete¹⁷ és az ezt kiegészítő meggyőződése, hogy a Szentlélek inkább befolyás, mint személy. Ezeken a pontokon sok testvértől különbözött abban az időben, és a felekezet világosan kijelentett általános tanításától. A Hetednap Adventisták hisznek a Szentlélekben, mint a „Szentháromság harmadik személyében”, és „Isten öröktől fogva való Fiában, mint Istennel egyenlőben, aki végtelen és mindenható... öröktől fogva való önmagában létező Fiú.”¹⁸

III. A próféciák beérett összhangja kialakult

Egyedülálló fejlemény következett be 1862-ben, amikor egy nőkből és férfiakból álló különleges tanulmányozó csoport jött létre Battle Creekben Uriah Smith vezetésével a szombatiskola keretein belül, fejezetről fejezetre tanulmányozva a Jelenések könyvét, és „csaknem minden ponton” egyértelmű következtetésekre jutottak.²⁰ Azután elhatározták, hogy újra végigtanulmányozzák a könyvet, hetenként egy fejezetet - és James White hétről-hétre jelentést írt az eredményről a *Reviewban*, melynek még mindig szerkesztője volt. Ez a tanulmányozás a június 3-i kiadással kezdődött - a prófécia néhány verséről, melyet megjegyzések és magyarázatok követtek. **(1117)** Öt egymás utáni számban folytatódott a terv szerint. Ekkor White-nek egy körutat kellett tennie, és így elkerülhetetlen volt egy kis szünet. Szeptemberben folytatták a sorozatot. Azonban a Jelenések 8-9 fejezet trombitáiról Josiah Litch magyarázatát közölték, mint „a jelenleg legjobb világosságot”, a megszokott jelentés helyett.²¹

Majd egy másik utazás, egy második szünetet vont maga után. Ezután White bejelentette, „Smith testvér beleegyezett a könyv (Jelenések) tanulmányozásának befejezésébe, a 10. fejezettől kezdődően.”²² Így történt, hogy Smith a 10-től a 22. fejezetig úgy folytatta, hogy minden héten egy cikket küldött James Whitenak az előbbi címen, „Gondolatok a Jelenésekről”. (A sorozat 1863. február 3-án ért véget, 76-77. oldal) Ez volt valójában Smith széles körben ismert Jelenések könyve magyarázatának

kezdeté, mely első ízben 1867-ben jelent meg könyv formájában. Hasonló cikksorozat következett Dániel könyvéről 1870-71-es kézikönyvben, *Gondolatok Dánielről*, 1872-ben. 1886-1888 körül a szerző 30 ponton tökéletesítette és módosította ezeket.²³

IV. Dániel könyvének rendszerbe foglalt értelmezése kialakul

Meg kell elégednünk Smithnek először Dániel, majd a Jelenések módszeres prófécia- értelmezésének egy kivonatával. Ezt az ő versről-versre haladó magyarázatának korábbi kiadásából vesszük, *Gondolatok Dánielről és Gondolatok a Jelenésekről* - ezért nem fogjuk megadni külön az oldalszámozást. (Teljes szövegértelmezésének átfogó ábrázolását és a többi úttörő adventista szövegértelmezésekkel való összehasonlítását lásd az 1118-1119. oldalon közölt táblázatban.)

1.KÖVETI A DÁNIEL 2. FEJEZETRE VONATKOZÓ KLASSZIKUS PROTESTÁNS MINTÁT – Felvázolja az évszázadokon át megvizsgált, szilárd értelmezéseket, és követi a Dániel 2. fejezetre vonatkozó Történelmi Iskola meghatározó értelmezését – az egymást követő négy világbirodalmat, Babilon szimbólikus arany fejétől, le egészen Róma vas lábszáráig,

DÁNIEL: VEZETŐ SZOMBATTARTÓ ADVENTISTÁK

			DANIEL 2										DANIEL 7					
No.	Name	Former Denom.	1 Jno. 2:18 Antichrist	4 Metals	Feet & Toes	Stone	Mountain	4 Beasts	10 Horns	3 Horns	Little Horn	3½ Times	Final Scenes					
1	Bates, Joseph	Chr.	Papacy	B-P-G-R	10 Divis.	2d Adv.	Eter. Kgdms.	B-P-G-R	10 Kgdms.	H-V-O	Papacy	538-1798	Judgment					
2	White, James	Chr.	Papacy	B-P-G-R	10 Listed	Eternal	Kgdms.	B-P-G-R	10 Kgdms.	H-V-O	Papacy	538-1798	Judgment					
3	Edson, Hiram	Meth.	Papacy	B-P-G-R	10 Kgdms.	Eternal	Kgdms.	B-P-G-R	10 Kgdms.	H-V-O	Papacy	538-1798	Judgment					
4	SABBATH CONFERENCES	—	Papacy	B-P-G-R	10 Kgdms.	Eternal	Kgdms.	B-P-G-R	10 Kgdms.	H-V-O	Papacy	538-1798	Judgment					
5	Crosier, Owen R. L.	Meth.	Papacy	B-P-G-R	10 Divis.	Standard Interpretation	—	B-P-G-R	10 Kgdms.	H-V-O	Papacy	538-1798	Judgment					
6	Andrews, John N.	Meth.	Papacy	B-P-G-R	10 Divis.	2d Adv.	Eter. Kgdms.	B-P-G-R	10 Divis.	H-V-O	Papacy	538-1798	Coronation of Chr.					
7	Rhodes, Samuel W.	—	Papacy	B-P-G-R	10 Kgdms.	2d Adv.	Eter. Kgdms.	B-P-G-R	10 Kgdms.	H-V-O	Papacy	538-1798/9	Judgment					
8	Nichols, Otis	—	Papacy	B-P-G-R	10 Kgdms.	2d Adv.	Eter. Kgdms.	B-P-G-R	10 Kgdms.	H-V-O	Papacy	538-1798/9	Judgment					
9	Arnold, David	—	Papacy	B-P-G-R	10 Divis.	Eternal	Kgdms.	B-P-G-R	10 Divis.	H-V-O	Papacy	538-1798	Judgment					
10	Gage, William C.	—	Papacy	B-P-G-R	10 Kgdms.	Standard Views	—	Standard Views	—	—	Papacy	538-1798	Judgment					
11	Cornell, Merritt E.	—	Papacy	B-P-G-R	10 Divis.	—	Eter. Kgdms.	B-P-G-R	10 Kgdms.	H-V-O	Papacy	538-1798	Judgment					
12	Waggoner, Joseph H.	Bapt.	Papacy	B-P-G-R	10 Divis.	—	Eter. Kgdms.	B-P-G-R	10 Kgdms.	H-V-O	Papacy	538-1798	Judgment					
13	Loughborough, John N.	Meth.	Papacy	B-P-G-R	10 Kgdms.	2d Adv.	Eter. Kgdms.	B-P-G-R	10 Kgdms.	H-V-O	Papacy	538-1798	Judgment					
14	Haskell, Stephen N.	Meth.	Papacy	B-P-G-R	10 Listed	2d Adv.	Eter. Kgdms.	B-P-G-R	10 Kgdms.	H-V-O	Papacy	538-1798	Judgment					
15	Bell, Goodloe H.	Discp.	Papacy	B-P-G-R	10 Divis.	Eternal	Kgdms.	B-P-G-R	10 Listed	H-V-O	Papacy	538-1798	Judgment					
16	White, Ellen G.	Meth.	Papacy	B-P-G-R	(Rome's Divis.) Church & State Craft	Chr's Coming	{ God's } Eter. Kgdms	B-P-G-R	10 Divis.	—	Papacy	538-1798	{ Receiving } Kgdms.					
17	Smith, Uriah	—	Papacy	B-P-G-R	10 Listed	At 2d Adv.	Eter. Kgdms.	B-P-G-R	10 Kgdms.	H-V-O	Papacy	538-1798	Judgment					

JELENÉSEK: VEZETŐ SZOMBATTARTÓ ADVENTISTÁK

No.	Name	Former Denom.	REVELATION 2 & 3		REVELATION 6 & 7		REVELATION 8 & 9		6th Trumpet
			7 Churches	10 Days	4 Horses	6th Seal	4 Trumpets	5th Trumpet	
1	Bates, Joseph	Chr. Meth.	Cover Chr. Era	—	Standard Views	—	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
2	White, James	Chr. Meth.	Cover Chr. Era	—	Standard Views	—	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
3	Edson, Hiram	Chr. Meth.	Cover Chr. Era	—	Standard Views	—	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
4	SABBATH CONFERENCES	—	Cover Chr. Era	—	Progressive Apos.	Signs of End	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
5	Andrews, John N.	Meth.	Cover Chr. Era	—	Corruption of Ch.	Last-day Signs	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
6	Rhodes, Samuel W.	—	Standard View	—	Standard Views	—	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
7	Nichols, Otis	—	Standard View	—	Standard Views	—	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
8	Holt, George W	—	Standard View	—	Standard Views	—	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
9	Case, Hiram S.	—	Standard View	—	Standard Views	—	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
10	Cottrell, Roswell	—	Standard View	—	Standard Views	—	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
11	Cornell, Merritt E.	S D B	True Ch. True Era	—	Standard Views	—	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
12	Waggoner, Joseph H.	Bapt.	True Ch. True Era	—	History of Corrupt Ch.	—	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
13	Loughborough, John N.	Meth.	7 Periods of True Ch.	—	Apostasy in Ch.	—	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
14	Haskell, Stephen N.	Cong.	7 Periods of True Ch.	—	Corruption of Ch.	Last-day Signs	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
15	Bell, Goodloe H.	Discp.	Standard Position	—	Developing Apostasy	—	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
16	White, Ellen G.	Meth.	7 Periods of True Ch.	—	Cover Chr. Era	Signs of End	Barbarians	Mohamm.	1299-1449 Ott. Turks
17	Smith, Uriah	—	Major Periods of True Ch	(303-13)	Corrupt Ch.	Last-day Signs	Rome's Break-up	Turks	1299-1449 Ott. Turks

No.	Name	1st Beast	7 Heads	Wounding	REVELATION 13		Image	Mark of Beast	666	REVELATION 14	
					2d Beast	Two Horns				1st Angel	3d Angel
1	Bates, Joseph	Papacy	Forms Govt.	1815-Healed	10 Divis.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
2	White, James	Papal R.	7 Forms Govt.	1815-Healed	10 Kgdms.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
3	Edson, Hiram	Papacy	Forms Govt.	1815-Healed	10 Kgdms.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
4	SABBATH CONFERENCES	Papacy	Forms Govt.	Fr. Sword	10 Divis.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
5	Andrews, John N.	Papal R.	Forms Govt.	Power Curtailed	10 Divis.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
6	Rhodes, Samuel W.	Papal R.	Forms Govt.	Power Curtailed	10 Divis.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
7	Nichols, Otis	Papal R.	Forms Govt.	Power Curtailed	10 Divis.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
8	Holt, George W	Papacy	Forms Govt.	Power Curtailed	10 Divis.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
9	Case, Hiram S.	Papacy	Forms Govt.	Power Curtailed	10 Divis.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
10	Cottrell, Roswell	Papacy	Forms Govt.	Power Curtailed	10 Divis.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
11	Cornell, Merritt E.	Papacy	Forms Govt.	Power Curtailed	10 Divis.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
12	Waggoner, Joseph H.	Papacy	Forms Govt.	Power Curtailed	10 Divis.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
13	Loughborough, John N.	Papacy	Forms Govt.	Power Curtailed	10 Divis.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
14	Haskell, Stephen N.	Papacy	Forms Govt.	Power Curtailed	10 Divis.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
15	Bell, Goodloe H.	Papacy	Forms Govt.	Power Curtailed	10 Divis.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
16	White, Ellen G.	Papacy	Forms Govt.	Power Curtailed	10 Divis.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44
17	Smith, Uriah	Papal R.	Forms Govt.	Power Curtailed	10 Divis.	538-1798	Prot. U.S.	Future	—	1831-44	1843-44

Bármelyik korábbi időszak vagy értelemzők csoportjának összetett álláspontjával ellentétben, gyakorlatilag nem volt hitbeli eltérés Dániel főbb jövődöléseinek alapvető pontjaiban, amint azt a Szombattartó Adventisták álláspontjait felsoroló táblázat is bizonyítja. A Dániel értelmezésének alapos felülvizsgálata után látható, hogy szinte változtatás nélkül vették át a mozgalom hetedik-hónapi szakaszának tudós millerita íróinak utolsó álláspontjait. Ez magába foglalta, hogy Dániel fő időpróféciája 1844 ősze helyett a zsidó szent évben „1843”-ban érte el csúcspontját. És az összes kapcsolódó vagy ebből következő változás ezek szerint történt.

Néhány magyarázat tisztázni fogja, hogy az általános rövidítések lényegében azonosak, azonban a „H-V-O”, Dániel 7. fejezet három „szarva” a „herulokat, vandálokat, keleti gótokat” jelöli. Nincs oldalszámolás az idézett szövegben, mivel ezek a megállapítások különböző oldalokról és részletekből vannak összegyűjtve a táblázaton, gyakran kiegészítő írásokból származnak - könyvekből, brossurákból, folyóiratokból és néha egy-egy kéziratból. A különbségek kicsik voltak – akár a „mindennapi áldozat elvétele” a pogányság által, vagy Krisztus főpapi szolgálata; akár a Dániel 11:45. északi királya, hogy a pápaság vagy Törökország legyen az. A lényeges dolgokban egység volt.

FŐ ÁLLÁSPONTJAI – 1844 - 1875

DANIEL 8					DANIEL 9					DANIEL 11 Vs. 36			DANIEL 12		
Ram-Goat	Exceed. Gr. Horn	Daily	2300 Days	Relat. of 70 Wks.	70 Weeks	One Week	Cross	P-Gr	Willful	Kg.	Kg. of North	3 1/2 Times	1290 Days	1335 Days	
P-G	Rome	_____	457 B.C.-A.D. 1844	1st Part	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	_____	_____	_____	538-1798	_____	_____	
P-G	Rome	_____	457 B.C.-A.D. 1844	Cut off	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	_____	_____	_____	538-1798	_____	_____	
P-G	Rome	Min. of Chr. Paganism	457 B.C.-A.D. 1844	1st Part	457 B.C.-A.D. 1844	27-34	31, Midst	P-G-R	Papacy	Papacy	Papacy	538-1798/9	508-1798/9	508-1843/4	
P-G	Rome	_____	457 B.C.-A.D. 1844	_____	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	_____	_____	_____	538-1798	_____	_____	
P-G	Rome	Min. of Chr. _____	457 B.C.-A.D. 1844	1st Part	457 B.C.-A.D. 1844	27-34	31, Midst	P-G-R	_____	_____	_____	538-1798	Re-affirm	_____	
P-G	Rome	_____	457 B.C.-A.D. 1844	Interlocked	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	_____	_____	_____	538-1798	Standard Views	_____	
P-G	Rome	_____	457 B.C.-A.D. 1844	_____	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	_____	_____	_____	538-1798/9	508-1798/9	508-1843/4	
P-G	Rome	_____	457 B.C.-A.D. 1844	1st Part	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	Papacy	Europe	England	538-1798/9	508-1798/9	508-1843/4	
P-G	Civil Rome	Jewish Sac. _____	457 B.C.-A.D. 1844	1st Part	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	_____	_____	_____	538-1798/9	508-1798/9	508-1843/4	
P-G	_____	_____	457 B.C.-A.D. 1844	1st Part	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	_____	_____	_____	538-1798	Standard Views	_____	
P-G	_____	_____	457 B.C.-A.D. 1844	1st Part	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	_____	_____	_____	538-1798	Standard Views	_____	
P-G	_____	_____	457 B.C.-A.D. 1844	1st Part	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	_____	_____	_____	538-1798	Standard Views	_____	
P-G	Rome	_____	457 B.C.-A.D. 1844	1st Part	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	Papacy	Papacy	Papacy	538-1798	508-1798	508-1843/4	
P-G	Rome	_____	457 B.C.-A.D. 1844	1st Part	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	Papacy	Papacy	Papacy	538-1798	508-1798	508-1843/4	
P-G	Rome	_____	457 B.C.-A.D. 1844	1st Part	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	Papacy	Papacy	Papacy	538-1798	508-1798	508-1843/4	
P-G	Rome	Paganism	457 B.C.-A.D. 1844	Cut off	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	Papacy	France	Turkey	538-1798	508-1798	508-1843/4	
P-G	Rome	Paganism	457 B.C.-A.D. 1844	Cut off	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	_____	_____	_____	538-1798	508-1798	508-1843/4	
(P-G)	Rome	_____	457 B.C.-A.D. 1844	1st Part	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	_____	Almost	all fulfilled	_____	538-1798	_____	_____	
P-G	Rome	Paganism	457 B.C.-A.D. 1844	Cut off	457 B.C.-A.D. 34	27-34	31, Midst	P-G-R	France	Turkey	_____	538-1798	508-1798	508-1843/4	

REVELATION 8 & 9 Hr.-Day-Mo.-Yr. 7th Trumpet			REVELATION 11 3½ Days			REVELATION 12 Dragon			1260 Days 3½ Times			Remnant
1449-1840	After 1844	O-N Testaments	538-1798	—	Fr. Rev.	France	True Ch.	Christ	Pagan R.	538-1798	—	Com. Keepers
1449-1840	After 1844	O-N Testaments	538-1798	—	Fr. Rev.	France	Pure Ch.	Christ	Pagan R.	538-1798	—	Com. Keepers
1449-1840	—	—	Standard Views	Retained	—	—	True Ch.	Christ	Pagan R.	538-1798	—	Com. Keepers
1449-1840	After 1844	O-N Testaments	538-1798	—	Fr. Rev.	France	True Ch.	Christ	Pagan R.	538-1798	—	Com. Keepers
1449-1840	Last Events	O-N Testaments	538-1798	—	Fr. Rev.	France	True Ch.	Christ	Imp. R.	538-1798	—	Com. Keepers
1449-1840	Brings End	Standard	538-1798	—	Fr. Rev.	France	True Ch.	Christ	Pagan R.	538-1798	—	Com. Keepers
1449-1840	—	—	Standard Views	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	Standard Views	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	Standard Views	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	Standard Views	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1449-1840	—	O-N Testaments	538-1798	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1449-1840	Last Events	2 Testaments	538-1798	1793-1795	—	—	Standard Views	True Ch.	Christ	Pagan R.	538-1798	Com. Keepers
1449-1840	Last Events	O-N Testaments	538-1798	1793-1796	Fr. Rev.	France	True Ch.	Christ	Pagan R.	538-1798	—	Com. Keepers
1449-1840	Last Events	—	Standard Position	—	—	—	Standard Views	True Ch.	—	Pagan R.	538-1798	—
1449-1840	—	2 Testaments	538-1798	—	Fr. Rev.	France	True Ch.	Christ	Pagan R. & Satan	538-1798	—	Com. Keepers
1449-1840	Began 1844	O-N Testaments	538-1798	1793-1797	Fr. Rev.	France	True Ch.	Christ	Pagan R.	538-1798	—	Com. Keepers

REVELATION 16				REVELATION 17						REVELATION 20		REVELATION 21 & 22	
7 Vials	5th Vial	6th Vial	7th Vial	Woman	Babylon	Beast	10 Horns	8th Head	Babylon's Fall	Pre- or Post-Mill.	1st Res.	Closing Events	New Jerusalem
Future	Vs. Rome	Vs. Turkey	Final Events	Papacy	Papacy	Pap. Kgdms.	10 Kgdms.	2-Horned B.	Corrupt. Christendom	Pre-Mill.	Literat	2d Resurrection	Paradise Restored
Future	_____	Vs. Turkey	Final Events	Papacy	Papacy	Civil Powers	10 Kgdms.	Papacy	Future	Pre-Mill.	Literat	2d Resurrection	Capital-New Earth
Future	Vs. Papacy	Vs. Turkey	Final Events	Papacy	Papacy	Civil Powers	10 Kgdms.	_____	Imminent Before Plagues	Pre-Mill.	Literat	2d Resurrection	Paradise Restored
Future	_____	_____	_____	Papacy	Apostate Chrt.	Eur. Kgdms.	10 Kgdms.	_____	_____	Pre-Mill.	Literat	2d Res. Destr. of Sin	Capital-New Earth
Future	_____	_____	_____	Papacy	Apostate Chrt.	10 Kgdms.	_____	_____	_____	Pre-Mill.	Literat	_____	_____
Future	_____	_____	_____	_____	Prot. Daughters	10 Kgdms.	_____	_____	_____	Pre-Mill.	Literat	_____	_____
Future	_____	_____	_____	_____	Standard Views	_____	_____	_____	_____	Pre-Mill.	Literat	_____	_____
Future	_____	_____	_____	Papacy	Papacy	10 Divis.	_____	_____	_____	Pre-Mill.	Literat	_____	_____
Future	_____	_____	_____	Papacy	Papacy	Civil States	10 Kgdms.	_____	_____	Pre-Mill.	Literat	_____	_____
Future	Vs. Papacy	Vs. Turkey	Final Events	Papacy	Papacy	Pap. Kgdms.	10 Kgdms.	_____	_____	Pre-Mill.	Literat	_____	Earth Renewed
Future	Vs. Beast	Vs. Turkey	Final Destr.	Papacy	Papacy	Civil Powers	10 Kgdms.	_____	_____	Pre-Mill.	Literat	_____	Capital of New Earth
Future	Vs. Turkey	Vs. Turkey	Final Destr.	Papacy	Papacy	Kingdoms	10 Divis.	Papal	_____	Pre-Mill.	Literat	_____	_____
Future	_____	Vs. Turkey	_____	Papacy	Papacy	Pap. Kgdms.	_____	Papal	_____	Pre-Mill.	Literat	_____	Eter. Home of Saved
Future	_____	_____	_____	Ecc. R.	Ref. World	_____	_____	_____	_____	Pre-Mill.	Literat	_____	Metropolis—New Earth
After Probation	Vs. Rome	Vs. Turkey	_____	R. C. Church	Papacy	Civil Powers	Eur. Nations	Papal R.	_____	Pre-Mill.	Literat	_____	Earth to Come

A Jelenések 13 - 17 fejezet különleges tanulmányozás és tökéletesítés területe volt, különösen azok az előírások, melyeket a harmadik angyali üzenet tartalmazott. Ezek magukba foglalják a második, valamint az első fenevad azonosságát, képét, jegyét, számát és nevét, a csapások idejét és a győtrelem időtartamát. A millenniumot illetően, különösen figyelembe vették a szentek elhelyezését az ezer év alatt, és az új ég és az új föld megjelenését. Az ő feladatuk volt az évszázadokon keresztül egyértelműen megalapozott álláspontok újra megerősítése és több próféciaának a végső eseményhez most kapcsolódó összes beteljesedése az utolsó napokban. Az egész következetes és harmonikus megértésére törekedtek.

(1120) a tíz királyságból álló lábbal és lábujjakkal, melyre először a középkorban, majd az újabb korban Rómát felosztották az összeomlás után. A kő Krisztus országa, mely isteni beavatkozás útján, emberi eszközök nélkül rövidesen fel lesz állítva az Ő dicsőséges második eljövetelekor. Akkor ez nagy örök „hegyé” lesz - Isten örökkévaló országává, mely betölti a földet, és soha nem ér véget. A királyságok ezen sorozata és azok csúcspontja az alapja az összes többi vázlatprófeciának.

2. DANIEL 7 – BABILONTÓL AZ UTOLSÓ ÍTÉLETIG – A Dániel 7. fejezet négy fenevadáról nemzedékeken keresztül szintén úgy gondolkodtak a protestáns tudósok, hogy ugyanazt a négy világhatalmat jelképezik, mint ahogy Smith értelmezte, a tíz szarvról állították, hogy ugyanazt a Róma felosztásából kialakult tíz királyságot jelzi, és a kis szarv a ravasz és hatalmas pápaság²⁶, mint ahogy azt a legkorábbi protestánsok a leghatározottabban hitték mind az Ó-, mind az Újvilágban. A három szembenálló kitépett szarv sorban a keleti gótok, a vandálok és a herulok. A három és fél „időt” is általánosan elismerték, mint a pápaság számára kijelölt különleges időszakot, mely Smith szerint Kr.u. 538-tól 1798-ig tartott, a francia kiáltvány véget vetett Rómának, mint köztársaságnak, egy kis időre a pápát fogságba vetette, és a pápai hatalmat egy rövid kis időre eltörölte. Elképzelhetetlen ítéletjelenetekkel zárja ezt a létfontosságú fejezetet, és a nagy bírói tárgyalás közvetlen a vég előtt időre helyezi. Ez volt a második nagy vázlatprófécia csúcseseménye.

3. DÁNIEL 8 – PERZSIÁTÓL AZ ADVENTIG – Daniel 8. fejezetben a kos és a gyors mozgású kecske bak, melyeket maga Dániel nevezett meg Perzsia és Görögország jelképeként, a tekintélyes nagy szarvú görög Nagy Sándorral a háttérben, a „rendkívüli nagy” szarv hőstettei előtt, és mind logikailag, mint történelmileg elismert tény, hogy az a pogány és pápai Róma. **(1121)** A „mindennapi áldozat elvételét” Róma pogányságának tulajdonította. Ez az óriási terjedelmű 2300 év-nap időszak Kr.e. 457 ősztől Kr.u. 1844 őszeig terjedt. Az események ettől az időponttól kezdve, a vég idejéig terjedően magukba foglalják a szentély megtisztítását, a vizsgálati ítéletet, az emberi próbaidő végét, Krisztus második eljövételét, az igaz halottak feltámadását, és az élő igazak elváltozását. Ez volt az adventisták csúcs- és kulcsjövendölése, és ebben mindnyájan egyetértettek.

4. A 70 HÉT CSÚCSESEMÉNYE KRISZTUS SZOLGÁLATA - A 70 hét-év világosan a Messiásig tart, mint ahogy azt kiváló tudósok százai állították, katolikusok és protestánsok egyaránt. Még a zsidók is éveknek tartották a heteket. Smith szerint ez Kr. e. 457-től Kr. u. 34-ig terjed, és a 2300 év-nap első szakaszát

képezi - a zsidók számára „leszabva” - és Krisztus főpapi szolgálatának első szakaszához vezet, mely a mennyei szentélyben kezdődött közvetlen engesztelő halála és mennybemenetele után, a hetvenedik hét közepén. Ez, Smith szerint 31 tavaszán történt - a hetvenedik hét Kr.u. 27 ősztől Kr.u. 34 őszéig terjed. Ezt is sok és különféle tudós tanította már előzőleg.

5. DÁNIEL 11 – TÖRÖKORSZÁGOT JELÖLI MEG ÉSZAKI KIRÁLYKÉNT - Dániel 11-ben Smith Franciaországot tartja a „vakmerő” királynak a forradalom idején – fennhéjázó istentagadó hatalomként működve, közel a „vég idejének” kezdetén. A későbbi északi király szerint most Törökország, aki azt a területet foglalja el, melyet valamikor az eredeti északi királyság tartott megszállva, köztük Szíriát, Tráciát és Kisázsiát. Ebben a nézetében különbözött White-től és más adventista íróktól.

6. DÁNIEL 12 – AZ ÖSSZETARTOZÓ UTOLSÓ ESEMÉNYEK ÁBRÁZOLÁSA - Smith nézete szerint Dániel 12. fejezetben a záróesemények magukba foglalják azt, amint az északi király „végre jut”, Krisztus megszűnik főpapi szolgálatától a mennyei szentélyben, és az ezt kísérő próbaidő lezárása. Ezt követi a nyomorúság ideje, **(1122)** az utolsó hét csapás kitöltése, a nemzetek felbomlása, a részleges feltámadás, Krisztus eljövetele hatalommal és dicsőségben, az igazak általános feltámadása és az ezerév kezdete, amint azt a Jelenések leírja. Azután, az ezerév végén következik a gonoszok feltámadása. A pápai főhatalom speciális ideje az 1260 nap volt, ami előzetesen el volt rendelve Kr.u. 538-tól 1798-ig. Smith hitte, hogy ezzel összefügg az 1290 nap, ami éveket jelent, Kr.u. 508-tól - mikor megértette, hogy a pogányság utat engedett a pápaságnak - és ez is 1798-ban végződik, amikor a pápa középkori fennhatósága véget ért.

Meggyőződése volt, hogy az 1335 év ugyancsak Kr.u. 508-ban kezdődik és 1843-ban ér véget - Miller eredeti változatlan álláspontja szerint.²⁷ Smith a „vég idejét” 1798-tól számította. Ezt is sokan hitték. Ő volt tehát a századok legjobb tudósai véleményének az összefoglalója, melyeket az utóbbi évtizedek legeredményesebb kutatásaival támasztottak alá. Ez volt Smith módszeres magyarázata Dánielről - és ő volt a korai Hetednap Adventisták kiváló értelmezője.

V. A Jelenések könyve befejezi a prófétikai ábrázolást

1. A GYÜLEKEZETEK ÉS A GYÜLEKEZETEK TÖRTÉNELMÉT TARTALMAZÓ PECSÉTEK – A Jelenések könyvében - mely Dániel prófeciájának elismert kiegészítése és beteljesedése - Smith szerint a hét gyülekezet a keresztény egyház hét fő korszaka. A szörnyű üldözés „tíz napja” Smirna idején, Kr.u. 303-313-ig

tartott, amit Diocletianus császár uralkodása alatt elszenvedtek. A hét pecsét - mint azt általában magyarázták - ugyanazt a kort öleli fel, de a hitehagyó uralkodó egyház növekvő romlását vázolja fel. A négy lovas időszak, - amint végiglovagolnak az idő folyosóján – az első század **(1123)** apostoli tisztaságából való átmentet jelzik Konstantinig, és azután tovább a katolikus egyház megalapításáig, és végül a reformátorokig. A hatodik pecsét az 1755-ös lisszaboni földrengéssel kezdődött, és az égi jelekkel folytatódott és a vég idejéig tart. Ezután János apostol megismétli - mint az jellemző volt Dániel prófétára - a prófécia még másik párhuzamos vonalát.

2. TROMBITÁK – RÓMA FELOSZTÁSÁTÓL A BEFEJEZÉSIG - Az első négy trombita - mondja Smith - teljesen párhuzamos a vén Római Birodalom tíz részre való felbomlásával. Ez is egy több évszázados meghatározó szövegmagyarázat,²⁹ bár Smith jórészt követte Litch trombitákra vonatkozó sajátos értelmezését.³⁰ Az ötödik trombita a szaracénokat ábrázolja, az „öt hónapjukkal” (150 év) 1299. július 29-től 1449-ig terjedve. A hatodik trombita az ottomán törököket képviseli az „óra, nap, hónap és évvel” (391 év 15 nap) 1449-től 1840. augusztus 11-ig terjedően. A hetedik trombita Smith meggyőződése szerint 1844-ben kezdett szólni.

3. A BIBLIA BETILTÁSA ÉS A FRANCIA FORRADALOM - A Két Tanú - folytatja Smith – széles körben elismerték, hogy az az Ó- és Újtestamentum, akik 1260 évig gyászruhában prófétáltak a pápai diadal közismert korszaka idején. A három és fél „nap” a Jelenések 11. fejezetben a Biblia betiltásának 1793-tól 1796-ig tartó három és fél éve az erőszakos francia forradalom idején. A „földrengés” a francia forradalom jelképe, amit több tucat jó képességű magyarázó több mint egy évszázada határozottan állított. És a „város tizedrészét széles körben Franciaországnak tekintették. Ő volt tehát a felújítója és helyreállítója mindannak, amit sok tucat tudós évek óta tanított.

(1124)

A TROMBITÁK ÉS AZ IDŐSZAKOK ÉRTELMEZŐI

Idő kulcs: 391 év = 360+30+1 év = 365+30+1

No.	Name	Date	Nation.	Denom.	4 Trumpets	5th Trumpet	5 Months	6th Trumpet	Hr.-day- mo.-yr.	PERIOD Years	Days
PRIOR TO REFORMATION											
1	Victorinus (Bp.)	304	Aust.	Cath.	7 Trumpets Cover Christian Era (Paralleling Seals)						
2	Venerable Bede	675	Brit.	Cath.	Last Two Trumpets Yet Future						
3	Walafrid Strabo	849	Ger.	Cath.	First Four in Past. Last Three Yet Future						
4	Beatus, the Monk	8-9 Cent.	Span.	Cath.	_____	Saracens	_____	_____	_____	_____	_____
5	Joachim of Floris	1191	Ital.	Cath.	_____	Schismatics	150 Yrs.	(Mohamm.)	_____	_____	_____
6	Brute, Walter	1391	Brit.	_____	_____	_____	150 Yrs.	_____	_____	_____	_____
SIXTEENTH CENTURY											
7	Luther, Martin	1545	Ger.	Prot.	_____	_____	_____	Mohamm.	_____	_____	_____
8	Chytraeus, David	1572	Ger.	Prot.	_____	_____	_____	Mohamm.	_____	_____	_____
9	Bullinger, Heinrich	1577	Swiss	Prot.	_____	Mohamm.	_____	Turks	_____	_____	_____
10	Foxe, John	1586	Brit.	Prot.	_____	(Saracens)	606-756	Turks	1051-1573	_____	_____
11	Napier, Sir John	1593	Scot.	Prot.	_____	Saracens	1051-1201	Turks	1300-11696	396	_____
SEVENTEENTH CENTURY											
12	Downham, George	1603	Brit.	_____	_____	(Saracens)	630-780	(Turks)	1169-(1552)	391	_____
13	Brightman, Thomas	1609	Brit.	Presby.	_____	Saracens	630-780	_____	1300-1696	396	_____
14	Parous, David	1618	Fr.	Luth.	_____	Mohamm.	606-756	Mohamm.	1300-1696	396	_____
15	Mede, Joseph	1631	Brit.	Angl.	Barbarians	Saracens	830-980	Turks	1057-1453	396	_____
16	Goodwin, Dr. Thomas	1654	Brit.	Angl.	_____	Saracens	955-1055	Turks	1453-1849	396	_____
17	Cotton, John	1639	Amer.	Pur.	_____	_____	830-980	Turks	_____	_____	_____
18	Huit, Ephraim	1644	Amer.	Bapt.	_____	_____	606-756	Turks	1300-1695	395	_____
19	Parker, Thomas	1646	Amer.	Non-C.	_____	_____	150 Yrs.	Turks	1258-1649 (1370-1859)	391	_____
20	Cramer, Daniel	1618	_____	_____	_____	_____	_____	Turks	_____	_____	_____
21	Hoe, Matthias	1618	Ger.	_____	_____	Antichrist	_____	Turks	_____	_____	_____
22	Launay, Pierre de	1651	Fr.	_____	_____	Saracens	_____	Turks	_____	_____	_____
23	Poole, Matthew	1666	Brit.	_____	_____	_____	839-980	_____	1057-1453	396	_____
24	Sherwin, William	1670	Brit.	Barbarians	Saracens	600-	Turks	Turks	1300-1696	396	_____
25	Holyoke, Edward	1658	Amer.	Cong.	Papal Clergy	_____	_____	_____	_____	_____	_____
26	Hooke, William	1669	Amer.	Angl.	Judgments	Papacy	_____	Ottomans	1300-	_____	_____
27	Mather, Increase	1669	Amer.	Cong.	_____	Saracens	_____	Turks	1301-1697	396	_____
28	Beverly, Thomas	1684	Brit.	_____	Saracens	_____	_____	Turks	1055-1453	391	+ 15 days
29	Cressener, Drue	1689	Brit.	_____	Saracens	_____	637-787	Turks	-1800	_____	_____
30	Jurieu, Pierre	1687	Fr.	Huguenot	Saracens	_____	622-772	Turks	1300-1696	396	_____
31	Knollys, Hanserd	1689	Brit.	_____	_____	_____	150 Yrs.	_____	1391	_____	_____
32	Lloyd, William	1690	Brit.	_____	_____	_____	637-936	_____	1302-1698	396	_____
33	Newton, Sir Isaac	1691	Brit.	Angl.	Barbarians	Saracens	622-772	Turks	1063-1453	391	_____
34	Horch, Heinrich	1697	Ger.	Ref.	Barbarians	Saracens	_____	_____	1057-1453	396	_____
EIGHTEENTH CENTURY											
35	Fleming, Robert, Jr.	1701	Brit.	Cong.	Barbarians	Saracens	Yrs.	Turks	1300-1697	Years	_____
36	Mather, Cotton	1702	Amer.	_____	Saracens	Saracens	_____	Turks	_____	396	_____
37	Noyes, Nicholas	1698	Amer.	_____	Saracens	_____	_____	Turks	_____	_____	_____
38	Baxter, Richard	1701	Fr.	_____	Barbarians	Saracens	150 Yrs.	Turks	1300-1696	396	_____
39	Daubuz, Charles	1720	Fr.	_____	_____	_____	612-762	Turks	Years	_____	_____
40	Whiston, William	1706	Brit.	_____	_____	_____	_____	Turks	1301-1697	396	_____
41	de Biennens, Th. (Crinzos)	1729	Fr.	_____	Barbarians	Saracens	150 Yrs.	Turks	c. 400 yrs.	_____	_____
42	Pyle, Thomas	1735	Brit.	Angl.	Barbarians	Saracens	_____	Turks	_____	_____	_____
43	Edwards, Jonathan	1739	Amer.	Cong.	Barbarians	Saracens	_____	Turks	1296-1453	_____	_____
44	Burr, Aaron	1757	Amer.	Presby.	_____	Saracens	_____	Turks	_____	_____	_____
45	Gill, John (D.D.)	1758	Brit.	Bapt.	Barbarians	Saracens	Years	Turks	Years	_____	_____
46	Newton, Thomas	1754	Brit.	Angl.	Barbarians	Saracens	612-762	Turks	1281-1672	391	_____
47	Langdon, Samuel	1774	Amer.	Cong.	Barbarians	Saracens	_____	Turks	_____	_____	_____
48	Whitaker, E. W.	1795	Brit.	Angl.	_____	Saracens	_____	Turks	1453-1844	391	_____
49	Wood, Hans	1787	Irish	_____	Barbarians	Saracens	630-780	Turks	1030-	_____	_____
50	Gale, Benjamin	1788	Amer.	_____	Saracens	Saracens	_____	Turks	_____	_____	_____
51	Bicheno, James	1793	Brit.	Diss.	Barbarians	Saracens	150 Yrs.	Turks	1300-1697	396	_____
52	Osgood, Samuel	1794	Amer.	_____	Saracens	_____	622-772	Turks	1299-	391	_____
53	Winchester, Elhanan	1793	Amer.	Bapt.	_____	Saracens	150 Yrs.	Turks	1281-1672	391	+ 15 days
54	Winthrop, James	1794	Amer.	_____	_____	_____	150 Yrs.	_____	-1775	391	_____
55	Brusken, Konrad	1703	Ger.	Luth.	_____	Saracens	606-756	Turks	1055-1453	396	_____
56	Vitringa, Camp.	1705	_____	_____	Barbarians	Saracens	673-823	Turks	1301-1697	396	_____
57	Anonymous	1719	Brit.	_____	_____	_____	_____	Turks	-1471	396	_____
58	Henry, Matthew	1712	Brit.	Non-C.	Barbarians	Papacy	_____	Turks	1057-1453	396	_____
59	Anonymous	1719	Brit.	_____	_____	_____	150 Yrs.	_____	1057-1453	396	_____
60	Kershaw	1780	Brit.	_____	_____	_____	629-779	_____	1301-1697	396	_____
61	Scott, Thomas	1791	Brit.	Angl.	Barbarians	Saracens	612-762	_____	1281-1672	391	(+ 15 days)
62	Woodhouse, J. G.	1794	Brit.	_____	_____	_____	_____	_____	1055-1697	391	(+ 16)
63	Kett, Henry	1799	Brit.	_____	_____	_____	612-762	_____	_____	_____	_____
64	King, Edward	1798	Brit.	_____	_____	Saracens	Yrs.	Turks	Years	_____	_____
65	Galloway, Joseph	1798	Brit.	_____	Barbarians	Saracens	Yrs.	Turks	Years	_____	_____

Egy szövegértelmezésre vagy értelmezéssel szemben adott bizonyítékot mérlegelve, megközelítőleg meg lehet látni a történelmi értékelést egy időrendi vagy táblázatos felsoroláson keresztül. Ez mind érdekes, és ugyanakkor fontos tudni, hogy pontosan ki kezdett egy bizonyos alkalmazást a nap-év elvre vonatkozóan, mint az ötödik trombita „öt hónapjára” – Joachim of Floris 1191-ben; vagy Törökország, mint a hatodik trombita hatalma – Heinrich Bullinger 1577-ben; vagy mint az északi barbárok csapása a Nyugat Római Birodalomra by Joseph Mede 1631-ben; vagy az „óra, nap, hónap és év” viszonya a 391 évhez – George Downham püspök 1603-ban; vagy az „óra” mint a szószzerinti 15 nap – Thomas Beverly által 1864-ben.

(1125)

A TROMBITÁK ÉS AZ IDŐSZAKOK ÉRTELMEZŐI

(Folytatás)

No.	Name	Date	Nation.	Denom.	4 Trumpets	5th Trumpet	5 Months	6th Trumpet	Hr.-day- mo.-yr.	PERIOD Years	Days
NINETEENTH CENTURY											
66	Mitchel	1800	Brit.	-----	-----	Saracens	622-772	Turks	1300-1696	396	-----
67	Evanson, Edward	1802	Brit.	-----	-----	Saracens	632-782	Turks	1057-1453	396	-----
68	Chamberlin, Richard	1805	Amer.	-----	-----	-----	150 Yrs.	Turks	1292-1683	391	-----
69	Johnstone, Bryce	1807	Brit.	-----	-----	Saracens	606-756	Turks	699-1090	391	-----
70	French, Lawrence	1810	Brit.	-----	-----	Saracens	612-762	Turks	1299-1685	391	-----
71	M'Leod, Alexander	1815	Amer.	-----	-----	Saracens	612-762	Turks	1281-1672	391	+ 15
72	Holmes, James I.	1815	Brit.	-----	-----	Saracens	612-762	Turks	1281-1672	391	+ 15
73	Priestly, Joseph	1804	Brit.	-----	Barbarians	Saracens	612-762	Turks	1281-1672	391	-----
74	Barnes, Albert	1805	Brit.	-----	-----	Saracens	622-772	-----	1057-1453	396	-----
75	Farnham, Benjamin	1800	Amer.	-----	Barbarians	Saracens	612-762	Ott. Turks	1281-1672	391	-----
76	CHRISTIAN OBSERVER	1804	Brit.	-----	-----	Saracens	612-762	Turks	1281-1672	391	-----
77	HERALD OF GOS. LIB.	1808	Amer.	-----	-----	-----	-----	Turks	1281-1672	391	-----
78	Faber, George S.	1804	Brit.	Angl.	Barbarians	Saracens	612-762	Turks	1281-1672	391	+ 15
79	Fuller, Andrew	1810	Brit.	-----	Barbarians	Saracens	612-762	Turks	1281-1672	391	-----
80	Buck, Charles	1811	Brit.	Ind.	-----	-----	-----	Mohamm.	1453-1844	391	-----
81	Cuningham, William	1813	Brit.	Cong.	Barbarians	Saracens	612-762	Turks	1302-1697	395	-----
82	Columbian Fam. Bible	-----	Amer.	-----	-----	Saracens	606	-----	391 Yrs.	391	-----
83	Bible (D'Oyley & Mant)	1818	Brit.	Angl.	Barbarians	Saracens	612-762	Turks	1281-1672	391	-----
84	Self-Interp. Bible	-----	Brit.	Presby.	Barbarians	Saracens	-----	-----	1281-1762	391	-----
85	Brown, John A.	1823	Brit.	-----	-----	Mohamm.	Yrs. to 760	Turks	1302-1698	391	-----
86	Bayford, John	1820	Brit.	Angl.	-----	Saracens	612-762	Turks	1453-1844	391	-----
87	Cornwallis, Mrs.	1820	Brit.	-----	-----	Saracens	612-762	Turks	1281-1672	391	+ 15
88	"Laicus"	1827	Brit.	-----	-----	Saracens	630-930 (300)	Turks	1299-1690	391	-----
89	Bogie, B. D.	1836	Brit.	-----	-----	Saracens	612-762	Turks	1281-1672	391	+ 15
90	Fuller, Andrew	1815	Brit.	Bapt.	-----	Saracens	-----	-----	1281-1672	391	-----
91	Miller, William	1832	Brit.	Bapt.	-----	Mohamm.	1298-1448	Ott. Turks	1448-1839	391	+ 15
92	Haywood, John	1819	Amer.	Chr. Cong.	Judgments	Mohamm.	150 Yrs.	Turks	1376-1777	391	-----
93	Kinne, Aaron	1813	Amer.	Cong.	Barbarians	Saracens	612-762	Turks	1281-1672	391	-----
94	Smith, Ethan	1811	Amer.	Cong.	Invasions	Coptic Kgs. Mohamm.	-----	Turks	1453-1844	391	-----
95	Armstrong, Amzi	1814	Amer.	Presby.	Barbarians	Mohamm.	612-762	Turks	1281-1672	391	-----
96	Davis, William C.	1811	Amer.	Presby.	-----	Mohamm.	622-734	Turks	1453-1844	391	-----
97	"Robertson, Th. R."	1826	Amer.	Presby.	-----	Mohamm.	622-734	Turks	1453-1844	391	-----
98	Reid, Robert	1824	Amer.	Presby.	Barbarians	Mohamm.	-----	Turks	1281-1672	391	-----
99	Gauntlett, Henry	1821	Brit.	Angl.	Barbarians	Saracens	612-762	Turks	1281-1672	391	-----
100	Drummond, Henry	1830	Brit.	Angl.	Barbarians	Saracens	-----	Turks	-----	-----	-----
101	Fry, John	1822	Brit.	Angl.	Barbarians	Saracens	612-762	Turks	1453-1844	391	-----
102	White, Thomas	1828	Brit.	Angl.	-----	-----	-----	Turks	1453-1844	391	-----
103	Homan, Ph.	1829	Brit.	-----	-----	Saracens	-----	Turks	1453-1844	391	-----
104	Irving, Edward	1826	Brit.	Presby.	Barbarians	Saracens	-----	Turks	-----	-----	-----
105	Park, John R. (M.D.)	1825	Brit.	Angl.	Barbarians	Saracens	612-762	Turks	1453-1844	391	-----
106	Cooper, Edward	1825	Brit.	Angl.	Barbarians	Saracens	533-762	Turks	1327-1718	391	-----
107	Keyworth, Thomas	1828	Brit.	Angl.	Barbarians	Saracens	612-762	Turks	1281-1672	391	-----
108	Keith, Alexander	1828	Brit.	-----	Barbarians	Saracens	622-772	Turks	1057-1453	396	-----
109	Jenk's Compr. Comm.	1834	Amer.	-----	Invasions	Saracens	612-762	Turks	1281-1672	391	-----
110	Cottage Bible	1841	Brit.	-----	Overthrow of R.	Saracens	612-762	Turks	1302-1698	396	-----
111	Habershon, Matthew	1834	Brit.	Angl.	Barbarians	Saracens	612-762	Turks	1281-1682	391	-----
112	Ashe, Isaac	1835	Irish	Prot.	Barbarians	Saracens	612-762	Turks	1453-1844	391	-----
113	Bickersteth, Edward	1836	Brit.	Evan.	-----	Saracens	636-786	Turks	1057-1483	396	-----
114	Gausson, Louis	1837	Fr.-Sw.	-----	Barbarians	Saracens	612-762	Turks	1057-1453	396	-----
115	PROT. VINDICATOR	1836	Amer.	Dutch R.	Barbarians	Mohamm.	612-762	Turks	1453-1844	391	-----
116	Walmsley, Charles	-----	Brit.	R.C.	Barbarians	Reformation	1525-1675	Mohamm.	Point of Time	-----	-----
117	Scott, Robert (M.D.)	1834	Amer.	Bapt.	Barbarians	Saracens	606-756	Turks	1299-1690	391	-----
118	Crandall, A. L.	1842	Amer.	-----	-----	Inquisition	-----	Turks	1281-1672	391	-----
119	Henshaw, J. P. K.	1842	Amer.	Epis.	-----	Saracens	612-762	Turks	1261-1672	391	-----
120	Hinton, Isaac T.	1842	Amer.	Bapt.	-----	Mohamm.	612-762	Turks	-1672-1453	396	-----
121	Junkin, George	1844	Amer.	Presby.	Barbarians	Mohamm.	612-762	Turks	1281-1672	391	-----
122	Shimeal, R. C.	-----	Amer.	Epis.	-----	-----	-----	Turks	1453-1844	391	-----
123	Cumming, John	1843	Amer.	Presby.	-----	Saracens	612-762	Turks	1057-1453	396	-----
124	Elliott, E. B.	1844	Brit.	-----	Barbarians	Saracens	Yrs.	Turks	1057-1453	396	-----
125	Scott, James	-----	Brit.	Ind.	Barbarians	Saracens	612-762	Turks	1453-1844	391	-----
126	Frere, James H.	1815	Brit.	-----	-----	-----	-----	Turks	1281-1692	391	-----
127	Cox, John	-----	Brit.	-----	-----	-----	-----	Turks	1453-1844	391	-----
128	Tudor, John	1829	-----	-----	-----	Saracens	612-762	Turks	391 Yrs.	+ fraction	-----
129	Anonymous	1829	Brit.	-----	-----	Saracens	632-782	Turks	1062-1453	391	-----
130	Hales, William	1830	Brit.	Angl.	-----	Saracens	620-770	Turks	1281-1672	391	-----
131	"I.G.O." (JEW. EXP.)	1832	Brit.	Angl.	Barbarians	-----	-----	Turks	1453-1844	391	-----
132	Jones, William	1830	Brit.	Bapt.	Barbarians	Antichrist	-----	Moh. Turks	1299-1690	391	-----
133	"C.E.S." (CHR. OBSER.)	1836	Brit.	-----	-----	-----	-----	-----	1453-1844	391	-----
134	Litch, Josiah	1838	Amer.	M. E.	Barbarians	Turks	1299-1449	Ott. Turks	1449-1840	391	+ 15

1795-ben E. W. Whitaker volt az, aki elsőként helyezte el a 391 évet 1453 és 1844 között, és kb. tizenhatan követték az ő irányvonalát a következő évtizedekben. De csak addig, míg Josiah Litch 1838-ban nem alkalmazta azt az elvet, hogy a 150 évet és a 391 évet sorrendben összekapcsolja. Ezt ábrázolja az a fejlődés, ami tizenöt évszázad alatt alakult ki a trombiták magyarázata területén. Ráadásul a táblázat megakadályozza egy ilyen időszámítás alaptalan megbélyegzését, midőn magába foglalja a legfontosabb értelmezők megjegyzéseit. A magyarázók földrajzi elterjedése és a különböző felekezetek közötti szétszóródása is egy fontos tényező.

(1126) 4. AZ ÜLDÖZŐ SÁRKÁNY, AZ ASSZONY ÉS A PUSZTA - Ugyancsak évszázadok óta általánosan elfogadott tény, hogy a Jelenések 12. fejezetben a fehérbe öltözött, tiszta életű asszony az igaz egyházat jelképezi, és a Gyermek Krisztus Jézust. A sárkány, mint sok százan állították, a pogány Róma, mely üldözte az egyházat, és az a „pusztába” menekült, - ez az üldözés folytatódott a pápai lelki fennhatóság 1260 éve alatt. A „maradékot” Smith a parancsolattartó keresztény csoportnak tartja, mely az igaz egyház utolsó szakaszát képezi.

5. A PÁPAI ÉS A PROTESTÁNS FENEVAD – A Jelenések 13. fejezet első fenevada, - amit szintén általánosan elismernek - a pápai Róma; a hét fej a hét római kormányforma.³¹ A 10 szarv-királyság természetesen ugyanaz, mint azok, amelyek a Dániel 7. fejezetben a Római Birodalomból keletkeztek. És a 42 hónap azonos a három és fél idővel, vagyis az 1260 évvel, Kr.u. 537-től 1798-ig. A kard által okozott „seb” nyilvánvalóan VI. Pius fogsága 1798-ban, melyet Berthier francia tábornok hajtott végre, amint azt sokan kijelentették annak idején Európában is és Amerikában is. A második fenevad – állította Smith – most már egyértelműen látszik, hogy a Protestáns Egyesült Államok, és a szarvak fiatalságát és ártatlanságát fejezik ki. A „képmás” hasonló lesz az egyház és állam pápai egyesüléséhez, melyet még tökéletesíteni kell vallásos hitelvek, polgári rendeletek kikényszerítésével. A „jegy” a hamis szombat lesz, és a „666”-os szám a pápaság titkos száma, mely a *Vicarius Filii Dei*-n alapul.

6. A HÁROM FIGYELMEZTETŐ ÜZENET ÉS AZ UTOLSÓ CSAPÁSOK - Az első angyal üzenete a Jelenések 14. fejezetben, az 1831 és 1844 közötti időben sok országban hirdetett küszöbön álló ítélet-óra. A második felhívás, elkülönülés a hitehagyástól. És az elválaszthatatlan sorozat utolsó, vagy harmadik üzenete, figyelmeztetés a pápai hitehagyás jegyének felvétele ellen. A hét utolsó csapás gyorsan követi a próbaidő lezárását, és azokra töltetik ki, akik szándékosan elutasítják Isten végső kegyelmi hívását **(1127)** és figyelmeztető üzeneteit. Ez a fejezet több mint más fejezetek a Jelenések könyvében, ez volt az adventisták különleges tanulmányozásának és hangoztatásának tárgya.

7. A POLGÁRI HATALOM ÁLTAL TÁMOGATOTT ROMLOTT EGYHÁZ – A kacér, romlott „nő” és „Babilon” a Jelenések 17. fejezetben elsősorban a pápai egyház, és a hétfejű fenevad, melyen lovagol, az őt támogató polgári hatalmak. A tíz szarvról kijelenti, hogy ugyanaz a tíz európai nemzet, és a hét fej a Jelenések 13. fejezetben kijelentett, ugyanaz a hét római

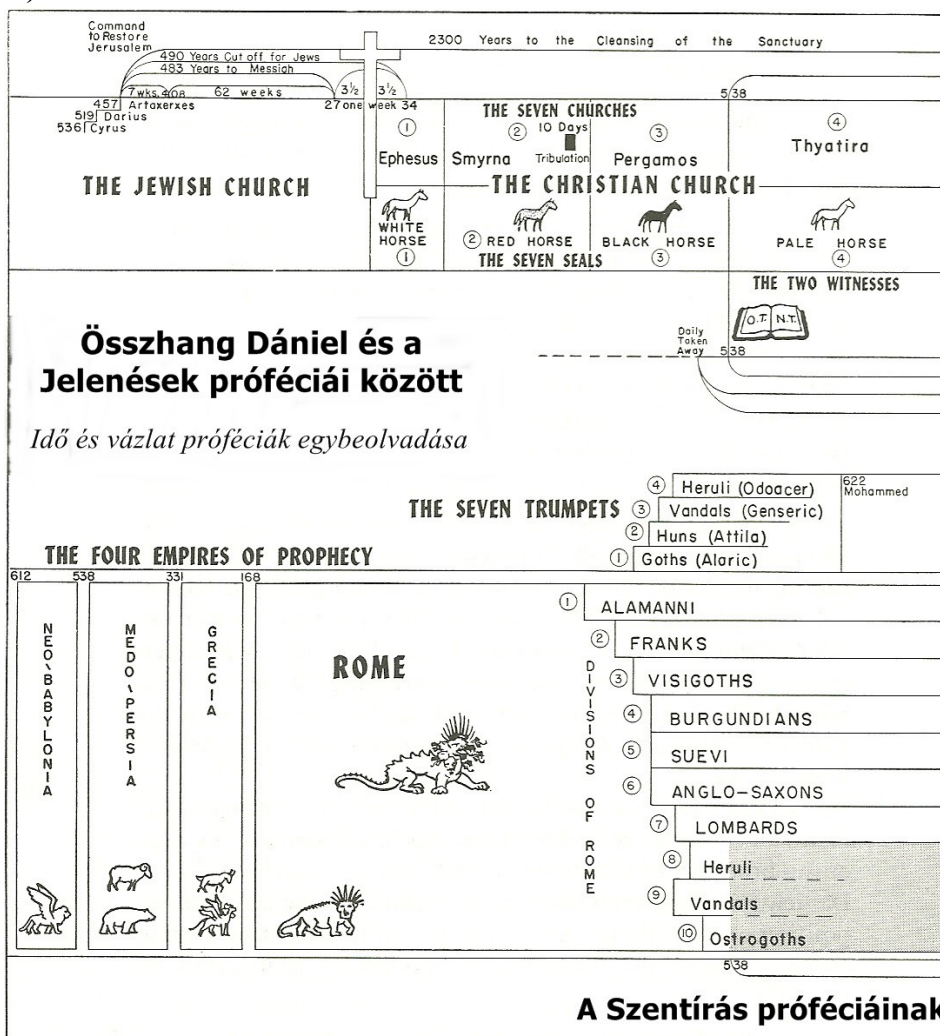
kormányforma, a pápai fejjel, mint utolsó kormányformával. A protestáns „lányai” azok a közösségek, melyek követik helytelen lábnyomát.

8. MILLENNIUM – A MÁSODIK ADVENTTŐL AZ ÚJJÁTEREMTETT FÖLDIG – A millenniumi ezerév *követi* Krisztus második eljövételét. A szószerinti első feltámadással kezdődik (az igazaké), és a szószerinti második feltámadással végződik (a gonoszoké). Új ég és új föld kerül a jelen ég és föld helyére, az öreg föld elpusztításának hamuján. És az új Jeruzsálem lesz az Atya lakóhelye és a Szent Város - a megváltott szentek otthona örökre.

Uriah Smith volt a növekvő mozgalom vezető szerkesztője, és mint ilyen, rövidített formában rendszerbe foglalta János Jelenéseinek prófeciáit aszerint, ahogyan összhangban volt az a dánieli prófeciákkal. Értelmezéseit a Hetednap Adventisták meghatározó magyarázatként ismerték el, kivéve bizonyos kisebb ügyeket. (Főbb jellemzői megjelennek az 1128. és 1129. oldalon lévő táblázatokon.)

VI. Gage - Dániel 11. fejezet utolsó hatalma a pápaság

Röviden meg kell említenünk WILLIAM C. GAGE (1842-1907) nyomdász mestert, aki Massachusettesben született, de rövidesen Új Hampshire-be költözött, ahol nyomdász mesterséget tanult.

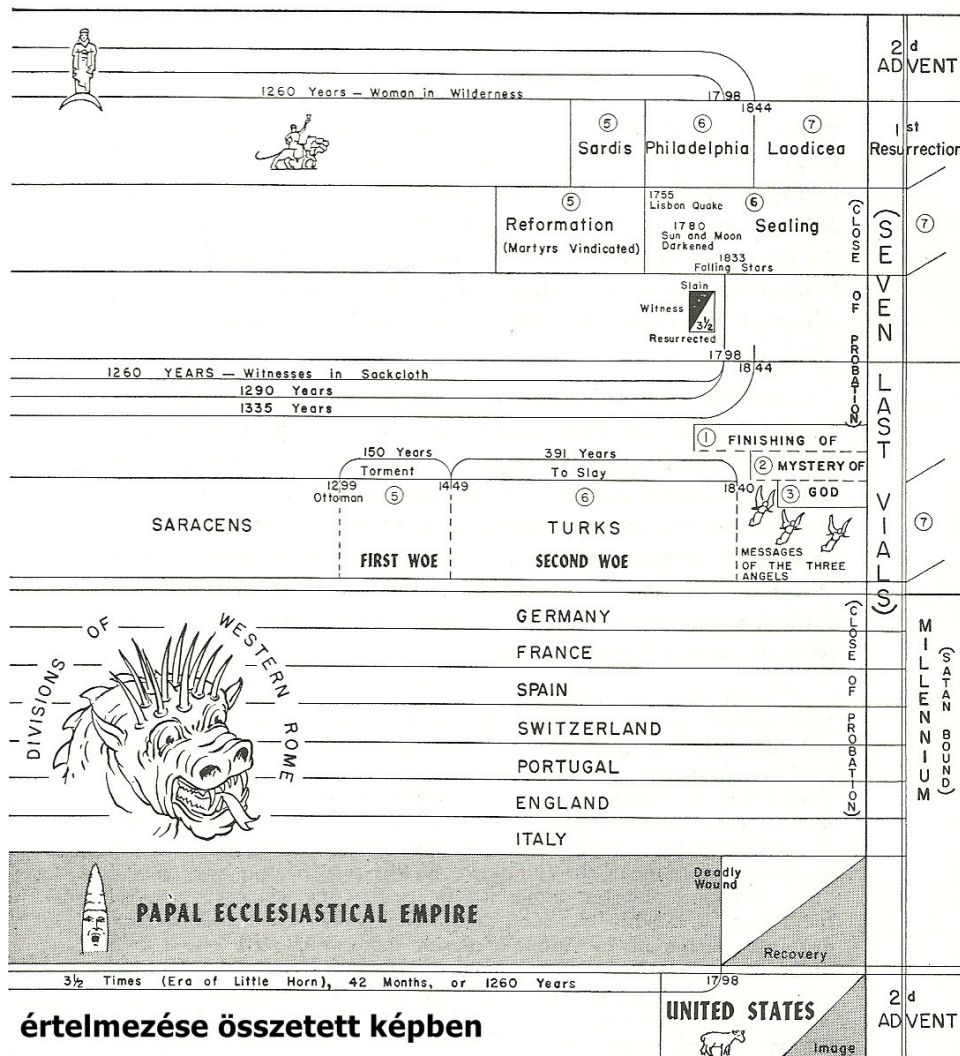

Itt a Jelenések és Dániel fő vázlat- és idő próféciainak körképszerű ábrázolása látható, melyeknek részletes megmagyarázása volt kutatásunk tárgya a PRÓFÉTAI HIT négy kötetén keresztül. Ezen két könyv próféciainak alkotórészei egységes formában vannak itt összegyűjtve, bemutatva az egymással kapcsolódó részeket, és megszakítás nélkül összeállítva egy egyedülálló, mindent átfogó ábrázolásban. Itt, ezen a helyszínen össze lehet hasonlítani az evangéliumok teljes összhangját.

A kép felső felében a Jelenések vázlatpróféciai vannak, amelyeket kiegészítenek és kibővítenek a dánieli prófécia alap csoportjai, világi környezetbe állítva a nemzeteket sorrendjük, megosztottságuk, folyamatosságuk és végső kifejlődésük szerint. A pápai birodalom időmegállapítása és kapcsolata, halálos sebe, valamint meggyógyulása, megerősödése és a végéhez érkezése az Apokalipszisben.

A felső részben a Jelenések igaz és hitehagyó egyháza látható, párhuzamosan bemutatva speciális időszakokat és jellegzetes tulajdonságukat. A csapások és a jajok után a Nyugat, majd a Kelet Római Birodalom van bemutatva időrendben és a hozzá kapcsolódó három

(1129)

értelmezése összetett képben

angyali üzenet és Isten titkának befejezése, a meghatározott időben.

Majd mindkét könyv létfontosságú összefüggő időszakai vannak bemutatva, amelyek a fő vázlatprofécia szerves részét képezik. Köztük a Két Tanút, az advent jeleit és a végidő jeleneinek csúcspontját. Ezek magukba foglalják a próbaidő lezárását, a hét csapást, a második adventet és a feltámadást, valamint az ezerév megkezdődését. Ezek a kapcsolatok láthatók részről-részre.

Ez a képszerű táblázat a szombattartó adventisták által elfogadott alapvető álláspontokat ábrázolja, milyenek voltak a valóságban, azonban az évszázadok során fokozatosan kialakult értelmezéseket összegyűjti és azok beteljesedésébe belehelyezi a kereszténység előtti kor zsidó szövegértelmezéseket, beleveszi a korai kereszténység, a reformáció és a reformáció utáni egyházi időszakokat, a XIX. század eleji Ó- és Új Világ fejlődésével együtt, melyek együttesen képezik a Szombattartó Adventisák prófétai hitét.

(1130) Kíváncsiságból meghallgatta, hogy miről beszélnek az adventisták sátoros összejöveteleiken, ott maradt, és megfontolta, majd végül elfogadta azt. A Merritt Cornell és Miles Grant közötti vita döntésre készítette, és állást foglalt a szombattartó hit mellett. Tehetséges és hatásos lelkésszé fejlődött. Egy időre a *Review and Herald* aktív szerkesztője is volt, Uriah Smith európai látogatása idején.

1892-ben szigorú mértékletességi programjával a Michigan állambeli Battle Creek megválasztott polgármestere lett. Az eredmények és mások sürgetése miatt fogadta el ezt a tisztséget, és elszánt hadjáratot vezetett a naponkénti kocsmái bűnözés ellen. Betegsége miatt polgári pályára váltott, 1883-ban megalapította a Gage Nyomdavállalatot. Osztozott James White nézetében, hogy Dániel 11. fejezet utolsó részének hatalma a pápaság, nyilván ez többségi vélemény volt az említett korábbi években. Itt következik szerkesztői véleménye a *Review* 1867. évfolyamából:

„Több mint 2000 évvel ezelőtt, az Úrnak egy ihletett prófétája szólt egy hatalomról, mely „minden isten fölé emeli magát”, a következőt jövendölte: „végére ér, és senki nem segít rajta.” Dániel 11:45. Amint a pecsétet eltávolították Dániel könyvéről és a prófécia ismerete fokozódott, bizonyossá vált, hogy itt nem lehet más hatalomról szó, mint a pápaságról, és a prófécia körütekintő tanulmányozói élénk érdeklődéssel figyelték az eseményeket, melyek e jövendölés beteljesedését jelezték.

„A figyelmes megfigyelő nem tévesztheti szem elől, hogy a pápaság világi hatalma lassan, de biztosan felmorzsolódik. Az okozza Európában a dolgok zavaros állapotát, hogy azok, akik segítséget nyújtottak neki, most visszavonják tőle támogatásukat, hogy teljesen a saját ügyeikkel foglalkozzanak, mert a kormányok első törvénye az önfenntartás.”³³

Gage értekezését a pápaság végével zárja, melyről állítja, hogy azonnal bekövetkezik, „amikor a földi kormányok a hatalmat megvonják a pápaságtól.” Ez - jelenti ki - akkor következik be, amikor „Mihály felkel, hogy megszabadítsa Isten népét.”

Ilyenformán a nagy alapvető prófécia terén mindnyájan egyetértettek. Némelyik másodlagos kérdéstről különböző nézetet vallottak, - és Dániel 11. fejezet végének hatalma rendszerint ebbe a csoportba tartozott.

(1131)

VII. A pedagógus Bell – rendszerezett tanulmányokat készít a próféciaokról

Az utolsó átfogó, kezdeti értelmező, akit megemlítünk, GOODLOE HARPER BELL (1832-1899),³⁴ az első hetednapi adventista kollégium úttörő nevelője és alapítója. Új-angliai származású, mindkét szülője forradalmi ősoktól származott. A New York állambeli Watertown-ban született, szülei később az Ohio állambeli Oberlinbe költöztek, a nyugat felé való vándorlás során. Itt végezte tanulmányait a korabeli, nevelési újításáról híres oberlini kollégiumban, és bizonyára itt szívta magába annak egészséges elveit.

Szüleivel Michiganbe költözött, és itt hamarosan az Állam oktatásügyében fontos pedagógusi állásokat töltött be.

1866-ban, 34 éves korában Bell Battle Creekbe jött orvosi segítséget keresve az adventisták által vezetett Western Health Institute-ben. Egyházi kapcsolatait tekintetve, először a Baptista felekezet tagja volt, később a Tanítványokhoz csatlakozott, ahol bizonyos előrehaladott igazságok birtokába jutott. És most, Battle Creekben késztetést érzett arra, hogy megvizsgálja a hetednapi adventista hit különböző pontjait, gondosan ellenőrizze őket a Bibliával, és rövidesen teljes szívvel csatlakozott hozzájuk.

Bellt, mint tanárt, egyfajta zseninek tekintették. Volt egy keresztényi nevelési felfogása, mellyel messze megelőzte korát. Ő nem csupán egy hagyományos pedagógus volt a szó klasszikus értelmében, hanem elismert oktatási újtó. Viszont nagy hatással voltak rá Mrs. E. G. White által javasolt nevelési elvek. És mivel már bizonyította nevelési képességeit, felkérték, hogy legyen segítségül egy egyházi iskola elindításánál. Így alakult meg a Hetednapi Adventista Nevelési Társulat, és 1873-ban megnyílt az új iskola. Kezdetől fogva sikeres volt, gyorsan növekedett, és rövidesen egy virágzó főiskola lett. Bell volt az angol tagozat tanára, **(1132)** és befolyása sokat segített az egyház vezetői álmának, a keresztény munkások képzésére alkalmas, megfelelő méretű intézmény megvalósításában.

Bell erős, megbízható és haladó gondolkodó volt, írásai stílusát egyszerűség és pontosság jellemezte. Egy sor angol nyelv- és irodalom tankönyv, valamint szombatiskolai leckék szerzője volt. Az utóbbi területen végleges formába foglalta az egyház szombatiskoláit, valamint az általános iskola és a főiskola tankönyveit. 1869-ben létrehozta a *Youth's Instructor*-t, melynek ő lett a szerkesztője, ez egy Dániel könyvéről szóló tanulmánysorozat volt a fiatalok számára, - ezzel belépett a prófécia-értelmezés területére.

Tizenöt éven át volt a Battle Creek-i szombatiskola vezetője. 1878-ban kb. 600 szombat iskolai csoporttal megalapította az Általános Szombatiskolai Egyesületet, és ennek Bell volt az első titkára, 1880-ban pedig az elnöke. Ő volt első igazgatója a Déli Lancasteri Akadémiának (1882-1885), mely később az Atlanti Unió Főiskolája lett. És három évig a *Fireside Monthly*, egy havonta megjelenő oktatói folyóirat szerkesztője volt. Az alábbiakban közöljük a próféciákról írt tanulmányainak összefoglalását, melyek szintén szemléltetik a már jól kialakult mintát.

VIII. Átfogó összefoglalás a fontos próféciaírákról

Bell főiskolai tanárnak, a Dániel és Jelenések könyvéről a hírlapokban írt rendszeres beszámolóját ezennel röviden foglaljuk össze, tömören, de átfogó módon. Írásait világosan fogalmazta meg, és annak a kornak egyik legkiválóbb szövegértelmezéseit adja, mely több figyelmet érdemel, mint amennyit általában fordítottak rá. Alakító hatást gyakorolt az ifjúságra, ami végig kísérte a szombatskolában és más bibliatanításban. Itt egy összefoglalás következik, amely szintén azt az alapvető egységet mutatja be, ami összefogta az összes úttörő próféciaértelmezőt.

(1133)

1. A NÉGY VILÁGHATALOM ÉS KÖVETKEZMÉNYEI – A négy királysággal foglalkozva, Bellnek az ifjúság számára írt haladó bibliai tanulmányai nyomon követik Babilóniát, Médó-Perzsiát, Görögországot és Rómát, majd Róma tíz részre való felosztását a szakadástól napjainkig, és Isten örök országának megalapítását. Majd ugyanezen négy birodalmat Dániel 7. fejezet fenevadain keresztül mutatja be. A tíz szarv tíz királyságot jelképez - hunok, keleti gótok, nyugati gótok, frankok, vandálok, suevik, burgundiak, herulok, angol-szászok és lombardok. Jegyzeteiben Bell hivatkozik Rollinra, Josephusra, Scottra, Clarkera, Machiavellire, Lloydra, Halesre és másokra.

A kis szarvat a pápasággal azonosítja, mely üldözi a szenteket, megváltoztatta a szombatot, és vélelmezett hatalmat követel. A három kitépott szarv a herulok, vandálok és a keleti gótok. Ez utóbbiak elűzése Rómából Kr.u. 538-ban, - amikor Jusztinianus rendelete hatályba lépett - a pápai hatalom számára kiszabott 1260 sajátos év kezdő időpontja, ami 1798-ban végződött, mikor Berthier fogságba vitte a pápát.

2. A 2300 ÉV, A 70 HÉT KRISZTUSIG TERJED – Majd a perzsa kos és a görögök következnek tekintélyes szarvával, Nagy Sándorral. A rendkívüli nagy szarv ismét a római hatalom, mely végül a Seregek Fejedelméig növekszik, megöli Jézus Krisztust, és pápai formájában földre veti az igazságot. Ezt követi Perzsiától kezdve a 2300 év, melyből 70 év-hetet a zsidóknak „vágtak le” Genesius szerint. Ez Kr.e. 457-től a Messiás keresztre feszítéséhez vezet, békéltetést szerezve a gonoszságtól az Ő engesztelő vére által, és a valódi szentély felkenetésével végződik. A 70 hét kulcs-időpontjai Kr.e. 27 ősze, Kr.e. 31 tavasza és Kr.e. 34 ősze - William Hales-re hivatkozik.³⁷

3. A SZENTÉLY SZOLGÁLATA ÉS AZ ÍTÉLET - Bell, ugyanúgy, mint Smith, **(1134)** a „mindennapi áldozat” elvétét egyszerűen pogányságnak tulajdonították, és annak elnyomásának tekintették, - ebben eltér White-től és másoktól, de

vita nélkül, mert ezt kis pontnak tekintették. Majd a szentély és edényeinek, valamint a szentély-szolgalat két szakaszának megtárgyalása következik, és Krisztus mennyei szolgálata. Ezután következik az ítélet természete, a Bíró, a Tanúk, a könyvek és azok vizsgálata, a mi Közbenjárónk és a szentély megtisztítása.³⁹ Bell alapos volt és módszeres.

4. PECSÉTEK, TROMBITÁK ÉS A KÉT ELSŐ ÜZENET – Közismert, hogy a hét pecsét a hitehagyás kifejlődését ábrázolja az egyházban, a pápai üldözés korát is beleértve. A trombiták a hatodikkal érték el csúcspontjukat, vagyis a török trombitával, mely 1840 augusztusban végződött. És a „halottak ideje, hogy megítéltessenek”, a „vizsgálati ítéletre” vonatkozik. A „lepecsételt” könyv – mely Dániel könyve volt - a „vég idején” nyílik meg, amikor az Isten titka véget ér. Ezután következik az első angyal üzenete, mely Isten ítéletóráját hirdeti. A közelgő advent üzenetét Nagy Britanniában az anglikán egyház mintegy hétszáz tagja fedezte fel Brock szerint,⁴⁰ kétségkívül jóval nagyobb számú, nem az anglikán egyházhoz ragaszkodó személlyel együtt, és hirdették azt az Óvilág többi részén is, valamint Miller és több száz társa az Újvilágban.

Majd az igaz és hamis egyház viszonyáról szóló második üzenet következik. A sárkány a pogány Róma, a fehér ruhába öltözött asszony az igaz egyház, és a tízszarvú párduchoz hasonló fenevad a pápaság, ugyanaz, mint Dániel kis szarva. Az 1260 nap az asszony üldözésének éveit jelzi, amikor az asszony a pusztába menekült. **(1135)** A második fenevad az Egyesült Államok, és két szarva a polgári és vallásszabadság. A fenevad képmása „hasonló hatalommal felruházott másik egyházi intézmény.”⁴¹ A minta most már világos, határozott és általában az összes hetednapi adventista elfogadta.

5. A PÁPAI EGYHÁZ ÉS AZ ÁLLAM A JELENÉSEK 17. FEJEZETÉBEN – A Jelenések 17. fejezet tízszarvú fenevada, Római Birodalomként már meg lett határozva, - a szarvak azok a királyságok, melyekre felosztották és a hét fej a kormányformák - királyság, konzulátus, decemvirátus, diktatúra, triumvirátus, császárság és pápaság.⁴² Szörnyű üldözés következett be a vallásos időszak alatt, amikor az egyház romlottá vált. És a nyolcadik fej az utolsó hatalom. Az állam és az egyház közötti kapcsolat a fenevad által támogatott parázna asszony által van bemutatva, melyet ő ellenőriz és irányít.

6. A ROMLOTTSÁG MEGFERTŐZI A LÁNY-EGYHÁZAKAT – Pál – II. Thessalonika 2. fejezete – szerint a romlottság hamar beköszöntött a keresztény egyházba. Az átmenet a tisztaságból a bűnbe és a romlottságba a Jelenések 6. fejezet

hét pecsétje által van bemutatva - amint fehérről vörösre, feketére, majd sárgára változik, amint a pogány tanokat és istentiszteleti szokásokat bevezették, míg csak el nem érték teljességüket a középkorban. Konstantin korábbi szerepét említi, és végül a hitehagyás pápasággá válik. De a protestáns egyházak megromlottak a világi politikával és hatalommal való törvénytelen kapcsolataik által, és hasonlóan a lány-egyházak is romlottakká lettek. Mind az óvilági, mind az újvilági értelmezőktől idézett különböző beismeréseket a „Babilon bukásáról” szóló üzenet igazolására, melyeket a milleriták 1843ban és 1844-ben hirdettek.⁴³

7. EGYESÜLT ÁLLAMOK – A JELENÉSEK 13. FEJEZET MÁSODIK HATALMA - A harmadik üzenet a Jelenések 13. fejezet két fenevadára vonatkozik - a pápaságot tartják általában az első fenevadnak, **(1136)** nagyralátó igényeivel és üldöző hatalmával, Dániel 7:25. kis szarvának azonosításával. A következő, a második hatalom felemelkedése volt, ráadásul a pápát fogságba vitték, 1798-ban. Ez a fogság azonos a megsebesítéssel, mely seb 1800-ban begyógyult egy másik pápa beiktatása következtében. Wesley, a maga korában várta a kétszarvú fenevad megjelenését, mint ami nincs messze. Bell ezen hatalom békés úton való felemelkedését az Újvilágba helyezi, és az Amerikai Egyesült Államokkal azonosítja. Leírja növekedését, erőforrásait, találmányainak fejlődését és békés jellegét, a bárányhoz hasonló szarvak „ifjúságát és szelídségét” jelezve. De később törvényeinek megalkotásán keresztül fog beszélni, és végül is üldözni fogja a más hitűeket. Így válik majd hamis prófétává.⁴⁴

8. SPIRITIZMUS, A FENEVAD KÉPE ÉS A JEGY – A következőkben megemlíti a spiritizmus megjelenését 1848-ban - a halottakkal való állítólagos érintkezést, már 1875 előtt milliókra becsülték a híveit. Ezek a lelkek hazug lelkek, de csodatevő hatalmuk van. A „fenevad képmása” hasonló a pápai egyházi rendszerhez – hatalom az eretnokség meghatározására és büntetésére, és tantételeit a polgári törvények segítségével érvényesíti. És végül a fenevad bélyegét, mint változtatást, amit a pápaság vitt véghez Isten törvényében, és ebből eredően a hűség próbájaként írja le. A változtatásra való pápai igényt a különböző mértékadó katolikus katekizmusból idézi. Már Bell napjaiban is megfigyelték a megjövendölt „képmás” létrehozása felé megtett kezdő lépéseket.⁴⁵

9. A VÉGSŐ ESEMÉNYEK, KÖZTÜK AZ EZER ÉV IS – A próbaidő végét az utolsó hét csapás követi. A sárkány, a fenevad és a hamis próféta - teszi hozzá Bell - a pogányságot, a katolicizmust és a hitehagyott protestantizmust jelképezik. Az „Eufrátesz folyó” Törökország jelképe, mint az Eufrátesz által elárasztott

terület. A csapások kitöltése, a nyomorúság ideje és a nagy nap ütközete gyorsan követik egymást, és minden összefolyik majd. Ezeket követi az ezerév, amikor a szentek a mennyben lesznek, a föld pedig elhagyatott és sivár lesz, az ezerév végén Sátánt egy kis időre szabadjára engedik, amit a gonoszok elpusztítása, és azután új, örökkévaló föld követ.⁴⁶ Ez volt Bell mindent átfogó vázlata. A módszer világos. Most már általános az egyetértés az összes szombattartó adventista között. Ez tankönyv volt a Biblia-osztályok számára.

JEGYZETEK

1. Arthur G. Daniells, Funeral Sketch, *Review and Herald*, 1903. március 10.; *American Biographical History*, Michigan Volume (1878), 3d Congressional District, 91-92. o.; Richard J. Hammond, „Uriah Smith élete és munkája” (M.A. Thesis, 1944.); Spalding, *Captains* (1949).
2. *Review and Herald*, 1853. március 17- augusztus 11. Füzet alakú nyomtatványban is kiadták.
3. GEORGE ALBERT KING (1847-1906), a Hetednapí Adventisták úttörő könyvevangélistája, majd prédikálni kezdett, de érezte, hogy figyelmeztetni kell, mert szétszórják a nyomtatott lapokat, ezért sürgette a *Gondolatok Dánielről és a Jelenésekről* összekötött kiadását, úgy, hogy előfizetés útján lehessen értékesíteni. Egészen haláláig folytatta az iratok eladását és másokat is kiképzett ilyen vallásos irodalom árusítására. Ez a fajta könyvterjesztés később egy hatalmas vállalkozássá fejlődött. Lásd erről a feljegyzést a 999. oldalon.
4. ANNIE R. SMITH (1828-1852), az első adventista költő, befejezte tanári képzését a fiatal nők számára tartott Massachusetts-i szemináriumban, és tanár lett. De amikor hallotta Joseph Batest, örömmel mondta édesanyjának, hogy meggyőződött az advent hírről. „Ez az igazság.” Röviddel Uriah bátyja előtt csatlakozott a *Review and Herald* szerény kezdeményezéséhez, szolgálva mint első lektor és másoló. Azonban a háttérbe húzódva viselte tehetségét, különösen költői ajándékát. Első verse kifejezte újonnan megtalált hitét, „Ne félj te kicsiny nyáj.” (*Review and Herald*, 1851. szeptember 16. 25. o.) Az ő tehetsége által írásba foglalt sok éneket kincsként őriznek, mint pl. „Oly távol az otthontól” és a történelmi jelentőségű „Áldott reménység”. De odaszánt élete rövidre volt szabva a tbc miatt. Csak három évet élt, miután csatlakozott a *Review* személyzetéhez. (*Review and Herald*, 1855. augusztus 21. 21. o.)
5. Vö. *Review and Herald*, 1864. november 8. 188. o.; 1882. január 17. 40-41. o.
6. Szombatiskolai lecke, *Youth's Instructor*, 1853. augusztus. 87-93. o. (a szerző megnevezése a 96. o.)
7. *Review and Herald*, 1854. november 14. 108. o.
8. Amikor Smith megjelentette a „Gondolatok” a Jelenésekről című cikket, a cikkhez fűzött megjegyzésben James White azt mondta: „Ez a könyv nem az emberi ész terméke. A végnek ebben az idejében a Jelenések pecsétjét fel kell törni és nyitottá kell lenni. És ebből a könyvből világosságnak kell ragyogni. Mr. Miller is így látta. Azóta mások még inkább így látták. Ez a könyv még többet tartalmaz.” És White hozzátette: „Ez a gondolatok könyve, felruházva a szerző szerencsés stílusával, egyszerű, mégis kritikus és gyakorlatias” és egy „meghatározó” munkának nevezte. (James White, „Report From Bro.White,” *Review and Herald*, 1867. július 16. 72. o.
9. James White, „Dániel 11:31-44. magyarázata”, *Review and Herald*, 1854. október 31. 93. o. (Újra kiadva 1857. április 9., 177.o.; 1869. március 9. 84-85.o.)

10. *I.m.* 1854. október 31. 93.o.
11. James White, „Dániel 7. magyarázata” *Review and Herald*, 1854. november 14. 109.o.
12. *I.m.*
13. James White, „Dániel 8. és 9. fejezete” *Review and Herald*, 1854. november 21. 116. o.
14. Ebben a jelzett Dániel sorozatban a 8. fejezet „napenkénti áldozatát” nem azonosította. (*I.m.* 117. o.) A Dániel 8:11-t még csak nem is idézte. 1858-ban a „Synopsis of Present Truth, No. 12.” számban „Az 1290 és 1355 nap”-ról szóló előadásban (január 28. 92.o.) gyakorlatilag lemásolja J. N. Andrews álláspontját (1853. január 6. 129. o.) néhány kivonatra hivatkozva, és elfogadja Josiah Litch, William Miller és Apollos Hale-nek a Dániel 8:9-13-ban lévő „két pusztaságra”, „két sereg” és „két szentélyre” vonatkozó álláspontjait. Eleinte versől-versre magyarázza a *Review* sorozatában – „Gondolatok a Dániel könyvéről” – 1870-ben. Smith kijelenti „Elvette tőle” pápai és pogány formában a mindennapi áldozatot. A pogány Róma helyet adott a pápai Rómának. És az ő szentségének vagy imádásának helye, Róma városa elvetetett. Kormányzásának székhelyét áthelyezte Konstantinápolyba.” (Uriah Smith, „Gondolatok Dániel könyvéről” *Review and Herald*, 1870. június 28. 12.o.)
15. James White személyesen ugyanúgy tekintette a szentély lábbal taposását, mintha Krisztus mennyei szentélyben való szolgálatát taposná lábbal (lásd: 1063. oldalon), ez mutatja azt a toleráns és liberális hozzáállást, ahogyan ők a kevésbé fontos részleteket figyelembe vették, amit nem tekintettek lényeges kérdésnek. Az alapok egységesek és világosak voltak, de nem helyeztek különösebb hangsúlyt a „mindennapi áldozatra” ezekben a kezdeti évtizedekben, és nem okoztak zavart a változó nézetek az adventista vezetők között.
16. Uriah Smith, *Review and Herald*, 1862. május 13., 192. o. A *Review*-nál való szerkesztőségének első 16 évében hitte, hogy ez a hatalom a pápaság. (Lásd „Waning of the Pope’s Power”, 1865. április 18. 157. o.; „Italy and the Papacy”, 1966. január 9., 45. o.; „The Papacy”, 1866. szeptember 11., 116. o.) De 1871-ben „Gondolatok Dánielről” című cikkében megváltoztatta nézetét Törökországot illetően. (Im. 1871. március 28., 117.o.)
17. Uriah Smith, „A Szentély megtisztítása” *Review and Herald*, 1855. október 2. 53-54. o.
18. Uriah Smith, *Gondolatok a Jelenések könyvéről* (1875. évi kiadás) 15-16.o.; lásd még a *Looking Unto Jesus* című írását is, 10. o.
19. Uriah Smith, *Looking unto Jesus*, 10. o.
20. Lásd: *Evangélizálás* 613-617. o.; *Gyülekezeti Kézikönyv* (1951), 50. o.; *A Hetednap Adventista Felekezet 1954-es évkönyve*, 4.o.
21. James White, „Gondolatok a Jelenésekről”, *Review and Herald*, 1862. június 3. 4.o.
22. *I.m.* 1862. szeptember 16., 124.o.
23. James White, Szerkesztői megjegyzés, *Review and Herald*, 1862. október 21. 164. o.
24. W. C. White által írt levelek F. Harrison-nak, 1910. június 26.
25. Ez a teljes felsorolás: hunok, keleti gótok, nyugati gótok, frankok, vandálok, szuevik, alánok, angolszászok, longobárdok és burgundok.
26. Ebben az időben Smith először Jézusra korlátozta a követ, de érettebb és állandó véleménye az volt, hogy ez Krisztus országát jelképezi.
27. A protestán értelmezők általános hitéhez hasonlóan, Pál szintén megjövendölte, hogy ő a Bűn Embere vagy a Gonoszság Titka, a pápai trón birtokosa, megpróbál az Isten egyháza vagy temploma irányításába beülni.
28. Az időmeghatározásban általában változtattak Kr.u. 509-től 1844-ig a Millerita hetedik hónapi mozgalom idején, ezért kellett összhangba hozni a 2300 év lejárási idejét. Lásd ezen kötet II. részét.
29. Smith személyes könyvtárában mintegy száz kommentár volt Dániel és a Jelenések könyvéhez.

30. Lásd a táblázatot az 1124-1125 oldalakon.
31. A Szombattartó Adventisták talán sokkal jobban ragaszkodtak Dr. Josiah Litch-hez, mint bármelyik másik magányos, millerita magyarázóhoz. Tőle származott a második advent előtti vizsgálati ítélet fogalma, ennek következtében az igazak elkülönítése a gonoszoktól az első feltámadás alkalmával. A hét trombita magyarázatát, melyet ők is újra megerősítettek, szinte érintetlenül vették át. És még egy másik példa erre, azt a véleményt is, hogy a Jelenések 13. fejezet második fenevada a francia forradalom után nem egy római katolikus hatalomként lép az előtérbe.
32. Királyság, konzulátus, decemvirátus, diktatúra, triumvirátus, császárság és pápaság.
33. Wm. C. Gage, „My Experience” *Review and Herald*, 1864. március 1., 109. o.; Gyászjelentés, *Review and Herald*, 1907. szeptember 19., 24. o.; *The Beginnings of Adventism in Battle Creek, aThe Enquirer and News*-től utánnyomás (Battle Creek, 1932).
34. W. C. G.,” szerkesztő „’Senki sem segít rajta’”, *Review and Herald*, 1867. szeptember 24., 236. o.
35. Gyászjelentés, *Review and Herald*, 1899. január 24.; J. C. Barthold, *Youth’s Instructor*, 1889. február 9., 101-106. o.; M. E. Olsen, *Origin and Progress of Seventh-day Adventists*, 331-337. o.; Spalding, *Captains*, 389-449. o.
36. George I. Butler, „A mi Battle Creek-i Iskolánk”, *Review and Herald*, 1872. június 4., 196. o.; lásd még a Generál Konferenciai jelentéseket, *Review and Herald*, 1873. március 18.
37. Goodloe H. Bell, Haladó bibliatanulmányok az ifjúság részére, 110-135. o.
38. *I.m.* 135-164. o.
39. *I.m.* 165-176. o.
40. *I.m.* 177-192. o.
41. Lásd a *Prophetic Faith*, III. kötet. 706. o
42. G. H. Bell, az idézett műben 222-263. o.
43. *I.m.* 219-220. o.
44. *I.m.* 221-239. o.
45. *I.m.* 240-259. o.
46. *I.m.* 263-283., 292-310. o.
47. *I.m.* 311-320. o.